

NAZAR HAK, BONCUK YASAK...

Allah'a, gayba inanmak insanın genelrine kodlanmıştır. Her insan inançlıdır. Bu bazen açığa vurulmuş, bazen potansiyel bir durumdadır.

İnanç, doğru bir şekilde olabildiği gibi, yanlış da olabilir. Doğru inancın kaynağı Allah'tır. Din, peygamberler ve kutsal kitaplar doğru inancı öğretmek ve gönüllerre nakşetmek için vardır.

İnsanoğlu, doğru inanç ile asırlardır bağ kurmuş olmasına rağmen, farklı etkenler yüzünden doğru inancın oluşturduğu ana caddeden ayrılip ara sokaklara göz atmaya meraklanmıştır. Bu, aşırı meraka dönüşüğünde insanın felâketi olmuştur. Zira ıssız ara sokaklarda kaybolmuş, önüne çıkan "yol göstericiler" biraz daha batağa saplanmasına ve ana caddeye çalışmada yardımcı olacak işığa ulaşmadığından orada boğulup kalmasına sebep olmuşlardır.

Doğru inanç nurludur. Hemen fark edilir. Onu görmemek mümkün değil, ancak görmezlikten gelinebilir. Yanlış inançlar ise karanlıktır. Bazen karanlıkta kuyruklu yıldızların hareketlerine benzer parıltılar da oluşabilir, bunlar yaniltıcıdır. O yüzden insan, inancını seçerken titiz davranışmalı; kendisini doğru inanca götürecek güneş, ay ve sabit yıldızlar varken, düşmekte olan

kuyruklu yıldızların peşine takılmamalıdır.

Bozuk, yanlış inanç ve buna dayalı davranışlar olarak ifade edebileceğimiz hurafe-ler, geceleyin ortaya çıkan kuyruklu yıldızlar gibidir. İnsanın dikkatini çeker, ama daha sonra karanlıkta kayboluverirler. Doğrusu onlarda da bir gerçeklik, yani parıltı var, ama bu sadece dikkatleri çekmek için. O yüzden insanların o kayan yıldızı bilmesinde bir sorun olmaz, ama peşine takılması sonunu getirir. Kur'anî anlayışla sihir/büyü ilmini bilmek yasak değil, ancak büyük yapmak, ister iyilik, ister kötülük için olsun, haramdır.

Peygamber Efendimizin ifadesiyle nazar değimesi haktır. Bunun Kur'an ve dua okumakla tedavisi mümkündür. Ancak nazara karşı boncuk takmak, haram ve yasaktır. Zira birincisi yardımın asıl kaynağı olan Allah'ın adıyla tedavidir, diğeri ise yardımın kaynağı olan Allah'ın tasvip etmediği, hatta Ona ortak koşma derecesinde şirke varan bir davranıştır.

Dolayısıyla tahrif edilmiş, bozulmuş inanç ürünü hurafelerden uzak durmak, insanın gönlüne huzur ve şifa veren doğru ve sağlam inanca sahip olmak demektir.

Vedat S. Ahmed

10 Kur'an-ı Kerim, Falcılıktan Uzak Durmayı Öğütlemektedir

12 Ferhatlar (Delçeve) Köyü

14 Çocuklarını Namaza Alıştırmada Ebeveynlere 11 Öneri

16 Kılıçköylü Ahmed Şevki Efendi

17 Filibe Taşköprü Camii

18 Haber Turu

İÇİNDEKİLER

02 Hırvatistan Müftüsü Aziz Efendi Hasanoviç İle Hırvatistan Müslüman Topluluğuna Dair Mülâkât

05 Bir Çanak Kömür

06 Halk Arasında Yaygın Olan Hurafeler

08 Dinin Merkezinden Uzaklaşmak ve Bulgaristan'da Bidat ve Hurafe İnanç

HİRVATİSTAN MÜFTÜSÜ AZİZ EFENDİ HASANOVIÇ İLE HİRVATİSTAN MÜSLÜMAN TOPLULUĞUNA DAİR MÜLÂKÂT

► *Sayın Müftü, önce sizleri tanıyalım.*

Beş çocuklu bir ailenin son çocuğu olarak Bosna Hersek'te dünyaya geldim. Babam imam Sadık Efendi'dir. İlkokulu Srebrenitsa'da bitirdim. Sonra Saraybosna'ya gidecek Gazi Hüsrev Bey Medresesinde eğitimime devam ettim. Babamın ailesi 12 nesil geriye hep imam oldukları için benim de bu geleneği devam ettirmek istemem çok mantıklı idi. Tabiî ki, İslâm'a ve İslâmî ilimlere duyduğum sevgi bu seçimi yapmadan başrol oynadı. Medrese eğitimimi bitirdikten sonra Srebrenitsa'ya döndüm ve imam olarak çalışmaya başladım. Daha sonra bize uygulanan baskilar soykırıma dönüşünce oradan ayrılmaya zorlandık. Bu olaylarda babamı ve ailemden 36 kişiyi kaybettim. Hırvatistan'a, Zagreb'e geldim. Zagreb camisinde imam olarak göreve başladım. Daha sonra başımad oldum, onun ardından müftü asistanı ve müftü yardımcısı, 2012 yılında da Meşihat Başkanı ve Hırvatistan Müftüsü seçildim.

► *Bize biraz Hırvatistan'dan, ülkenin nüfusundan, dinlerden, ekonomik ve*

siyasi koşullardan bahseder misiniz?

Hırvatistan Cumhuriyeti güzel bir ülkedir. Muhteşem doğası, denizi ve muhteşem insanları var. Daha iyi anlayabilmek için mutlaka gelip görmek gerekiyor. Yaklaşık 4,3 milyonluk nüfusa sahip. Yugoslavya'nın dağılmasından sonra 1991 yılında bağımsızlığını kazandı. 2013 yılında ise Avrupa Birliğine 28. üye olarak kabul edildi. Hırvatistan Cumhuriyetinin sadece turizm alanında değil, ekonomisinin her alanında potansiyeli var – bilim, teknoloji, tarım, gemicilik gibi. Bu potansiyelin kullanımı sınırlı oldu. Çünkü demokratikleşme sürecinin yavaş ilerlemesi sebebiyle gelişimin önünde engeller oluştu. Son birkaç yıldır durum düzelmeye başladı ve ekonomi ilerleme gölüyör. Siyasi bakımdan söylemek isterim ki, dinî özgürlüklerin hukuki düzenlemesi, sanırım, Avrupa'da en iyi Hırvatistan'dadır. Ve daha da önemli olan, kanunlar kesinlikle sonuna kadar uygulanıyor.

► *Hırvatistan'da ne kadar Müslüman yaşıyor? Nereden gelmişler, nerede yaşıyorlar, ne ile meşguller?*

Hırvatistan'da son nüfus sayımı-

na göre, ülkenin yüzde 1,5'i Müslüman, yani yaklaşık 63 bin kişi. Büyük bir kısmı Bosna'dan gelmiş, Makedonya, Kosova ve diğer ülkelerden gelen Müslümanlar da var. En çok Müslüman Zagreb'te yaşıyor, sonra Rieka, Pula, Sisak, Osiek, Split, Karlovats, Gunja ve ülkenin başka şehirlerinde yaşayan Müslümanlar var. Toplumda tamamen entegre olmuş durumdadırlar. Akademik çevrelerden üretim sektörüne kadar ekonominin her alanında Müslüman görmek mümkündür.

► *Temel kurum ve kuruluşlarınız hangileridir?*

Din konusunda Müslümanların ana kurumu Müftülüktür. O, aynı zamanda dinî konuları yorumlama ve halka eğitim verme yetkisine sahip tek kurumdur. Hırvatistan'da bütün Müslümanlar, etnik kökeni ve uyruğu ne olursa olsun, tek bir Müslüman topluluğuna mensuptur. Başka kuruluşlar da var, fakat onlar kültür ve siyaset gibi hayatın diğer alanlarıyla ilgilenmektedir. Din işleri ile ilgilenen tek kuruluş İslâm Birliği (Müftülük).

Müftülük teşkilâti öyle organizede edilmiş ki, kararlarını alıp yü-

rürlüğe koyabilen kendi Parlamentosu var. İslâm Birliği Meşihatı ana idarî ve dinî otoritedir. 15 şehirde 15 meclisimiz ve dört kurumumuz var: İslâm Lisesi, Helâl Belgelendirme Merkezi, Hırvatistan İslâm Ziraatı ve İslâm Vakıfları.

► *Geçmişte bizim gibi sizde de bir süreliğine komünist rejimi hâkimdi. Bu dönemin Müslüman toplumuna etkisi ne oldu?*

İkinci Dünya Savaşının sona ermesiyle Hırvatistan Müslümanları için zorluklar başladı, çünkü komünist rejim Zagreb'teki tek camiyi yıktı (o zamanlar bu cami Hırvatistan'ın da tek camisiydi) ve müftümüz İsmet Müftiç Efendiyi öldürdü. Halkın ihtiyaçlarını karşılayabilecek insanlar bulmak çok zordu. İlk başlarda uygulanan baskilar da çok büyütü. Zamanla yönetimin baskısı hafifledi ve Müslümanlar kendi aralarında daha kolay organize olabilir hale geldi. Fakat zorlu dönemdi bu, hele de İkinci Dünya Savaşından sonraki yıllar.

► *Hırvatistan'da şu anda kaç cami var? Ne zaman yapılmışlar? Ülkenin en büyük ve en ünlü camisi hangisidir?*

Şu anda üç camımız var, bunlardan ikisi eğitim merkezi. En bü-

yük ve en çok tanınanı Zagreb camımızdır. En yeni Rieka'da bulunmaktadır ve mabet mimarisinde bir şaheserdir. Üçüncü ve en eski camimiz de Gunya'da bulunmaktadır, 1969 yılında yapılmıştır. 18 şehirde de mescitlerimiz var. Osiek ve Sisak'ta da cami yapılmasını bekliyoruz

► *Camileri ziyaret edenlerin, ibadet eden cemaatin oranı nedir?*

Ziyaretçilerimizin, özellikle de Müslüman olmayanların sayısı yüksek, ancak hafta içinde ibadete gelenlerin sayısı daha yüksek, hele de Cuma günleri.

► *Halka dinî hizmet sunanların stütüsü ve eğitim düzeyleri nedir? Maddî ihtiyaçlarınızı nasıl karşılıyorsunuz?*

İmamlar ve öğretmenler Hırvatistan İslâm Birliği tarafından tayin ediliyor. Her şey İslâm Birliği tarafından finanse ediliyor. Eğitimlerini güvenilir eğitim merkezlerinde alıyorlar. İslâm Birliği, Hırvatistan devleti ile özel anlaşma imzaladı. Bu, bize hem tam hak veriyor, hem de tam sorumluluk yükliyor. İslâm Birliği sayesinde müftüler dinî hayatı organize etmekte tamamen serbest davranış hakkı sahip, fakat bu her şeyin sorumluluğunu üst-

lenme şartıyladır. Dinî eğitim faaliyetleri devlet tarafından destekleniyor. Dinî eğitim veren öğretmenlerimizin maaşlarını Eğitim Bakanlığı veriyor. Altyapı ve diğer projeler için Müslüman halktan destek alıyoruz. Temel ihtiyaçlarımız için gereken finansman üyelerimiz tarafından sağlanıyor.

► *İslâm Birliği kurumu olarak halka nasıl hizmetler sunuyorsunuz?*

Bütün faaliyetleri sıralamak zor. İslâm Birliği olarak dinî hizmetler veriyoruz, eğitim, hastanelerde yardım, polis ve asker hizmetleri vs. Yanlış anlaşmaları önlemek için polis ve askeri birimlerde İslâm ile ilgili bilgilendirme eğitimleri veriyoruz. Ayrıca Helâl Belgelendirme Merkezimiz var, insanı yardımlar yapıyoruz. Kendi dergilerimizi çıkarıyoruz, kitaplar ve eğitim materyalleri yayınıyoruz. Helâl sertifikalar ile ekonomiye katkı sağlıyoruz, ayrıca İslâm'da helâl konulu eğitimler de veriyoruz. Söylemeye fayda gördüğüm bir diğer olay da tanıtımacta olduğumuz bir teşebbüsümüz var: Papa Fransisk, Avrupa kurumları, ABD Dışişleri Bakanlığı ve İslâm dünyasından birçok ülke tarafından destekleniyor bu çalışmamız. Bu teşebbüsümüz,

azınlık dinî grupların konumunun belirlenmesi ile ilgili. İnanıyoruz ve eminiz ki, Hırvatistan'da uygulanan bu model başka ülkelerde de benzer sorunlara çözüm olacaktır.

► **Gençler için ne tür faaliyetler düzenliyorsunuz?**

Her sene Müslüman gençler için Hırvatistan'da birkaç konferans düzenleniyor. Bu konferanslarda Hırvatistan ve çevresinden Müslüman gençler toplanıyor. Fakat her gün gerçekleştirilen dinî eğitim ve seminerler daha önemli. Eğitim, radikalleşme ve dinî anlamama gibi olumsuzluklardan korunmak için en iyi çözümüdür. Bu yüzden gençlerimizin dini sanki Muhammed (s.a.s.)'den öğreniyorlar gibi anlamaları için çaba gösteriyoruz. Seminer ve konferansların dışında gençlerimizin matematik, coğraf-

ya, tarih, kimya, fizik ve din dersleri eğitimi aldıları kiş okulları ve yaz kamplarımız var. Gençlerimizi devamlı güvenilir uluslararası kuruluşların düzenlediği programlara katılmaları için teşvik ediyoruz.

► **Ülkenizde azınlık durumda bir topluluk olmanız rağmen helâl belgelendirme konusunda çok önemli adımlar atmışsınız. Kisaca bu konuda neler yaptığınızı da anlatır misiniz?**

Helâl standartımız Hırvatistan'ın ulusal standartları ve mevzuatı arasında yer almaktadır. Bu devlet tarafından kabul görüyor demektir ki, yetkili personel dışında helâl sertifikası konusuyla başka kimse ilgilenemez. Helâl standartı, şeriat kuralları ve düzenlemeleri esas alınarak hazırlanmış, ama aynı zamanda HACCP (Tehlike Analizleri ve Kritik Kontrol Nok-

taları) tarafından uygulanan bütün standartları ve düzenlemeleri kapsamaktadır. İlginç olan şu ki, Helâl Belgelendirme Merkezimizde uygulanan prosedürler en sıkı prosedürlerdendir ve hiçbir üretici altı aylık eğitimden ve sıkı kontrolden geçmeden helâl sertifikası almamıştır. Önemli olan her şeyin devamlı kontrol edilmesidir. Belirtmem gerekiyor ki, helâl sertifikası alan şirketler helâl standartları konusunda çok duyarlı ve sorumlu davranıyor. Onlar, bu uygulamadan büyük kazanç sağlamakla beraber, helâlin ekonomi değil, din ile ilgili olduğunun farkındalar. Bu hepimizin bir şey kazandığı bir durum: Müslümanlar helâl ürün ve hizmet, iş ortaklarımız gelişim için daha fazla imkân elde ediyor. Bu çok güzel bir örnek aslında.

Rijeka'da İslâm merkezi ve camii

BİR ÇANAK KÖMÜR

ÖZLEM TEFİKOVA

"Soğuk bir kış günüymüş. Her taraf karla kaplı, dışarıda esen rüzgâr gitikçe şiddetini artırıymış. Sokaklarda kimse yokmuş. Sadece bir yaşılı kadın geziyormuş kapı kapı bütün komşularını.

– Bir çanak kömür, diye rica ediyormuş her birinden. Bir çanak kömür...

Bunun üzerine komşuları ona hayretle:

– Delirdin mi sen kadın?! Bu kısta kim verir sana kömürü? Yolların ne zaman açılacağı belli değil. Bir çanak değil, tek bir kömür bile veremem. Kusura bakma, ama benim çolugum çocuğum var.

Günler geçmiş, komşuları kadını bir daha görememişler. Merak edip evine gittiklerinde, yatağında ölüsünü bulmuşlar."

Bu hikâyeyi yıllar önce okulda okumuştuk, daha orta okuldaydım, yazarını unuttum. Fakat hikâyeyi nedense hiç unutmadım. Çok etkilenmişistik bütün sınıf. Bu günlerde haberlerde buna benzer bir olaydan bahsedildiğini gördüm.

Olay yeri Bulgaristan. 2017 yılının ilk günleri, o bitmek bilmeyen soğuk Ocak ayı. Bizim ülkemiz. Bazen nedense olaylar öyle gelişiyor ki biz sadece seyirci kalıyoruz olanlara. Blagoevgrad'da bir anne kız soğuktan ve açıktan ölmüş. Duydunuz mu? "Olay sarsıcı ve aynı zamanda da insanlık ve şefkatsızlık içinde yaşadığımızı gösteriyor" demiş haberin yazarı.

Tekerlekli sandalyede yürüyemeyen ve konuşamayan bir kız ve 67 yaşındaki annesi yaşıyormuş evde. Soğuğa dayanamayan anne kalp krizi geçirerek kızının göz-

leri önünde ölmüş. Beş gün boyunca eve kimse girmemiş. Odaya girenler kızın zorlukla camı açıp yardım çağrımıya denediğini anlamışlar. Fakat belli ki ne yardım çağrıabilmiş ne de camı kapatabilmiş. Camın açılmasıyla daha da soğuyan evde annesinin yanında başarısız bir hayat mücadeleşi vermiş. Komşular günlerdir ışığın açık olduğunu hatta camın aralı durduğunu fark etmiş, ama kimse kapıyı çalıp ne olduğuna baktamamış. Komşulardan biri "Nikolina'nın günlerdir dışarıya çıkmadığını fark ettim, ama konuşmadığımız için neler olduğunu pek merak etmedim." demiş. Tanıdık geliyor mu bu üç kelime "ama konuşmadığımız için..."?

İbn Abbas'ın İbn Zübeyr'e söyle söylediği işitilmiştir: Peygamber (s.a.s)'in söyle dediğini duydum: "Komşusu aç olup da karnını doyuran kimse, mümin değildir."

Bir başka hadis-i şerifte de Peygamberimiz söyle buyurmuştur: "Komşu üç türlüdür. Bir hakkı olan, iki hakkı olan, üç hakkı olan komşu. Bir hakkı olan, akraba olmayan gayrimüslim komşudur. İki hakkı olan komşu, Müslüman olan komşudur ki, onun hem Müslümanlık hem de komşuluk hakkı vardır. Üçüncü hakkı olan komşu ise, akraba olan Müslüman komşudur. Bunun hem Müslümanlık, hem akrabalık, hem de komşuluk hakkı vardır."

Bir hurma tanesinin bile değeri büyükken Allah katında bizler daha iyi insan ve daha iyi komşu olamaz mıyız? Allah kimseden kendisinde olmayan bir şeyi istemez ki... Hem demiştir Rahman suresında "İyiliğin karşılığı iyilikten başka bir şey midir?"

HALK ARASINDA YAYGIN OLAN HURAFELER

DR. AHMED LÜTOV BAŞMÜFTÜLÜK MÜFETTİSİ

MÜSLÜMANLAR ARASINDA VAR OLAN bazı batıl inanç ve hurafeler din ile bağıdaşmamaktadır. Fakat bunların yine de insana uğursuzluk veya kismet getiriceğine inananlar bulunmaktadır. Bazı olaylardan mâna çıkarmak, birinin başına kötü bir iş geldiği zaman, bu işin kendi başına da gelmemesi için tahtaya üç defa hafifçe vurmak, evde bardak, tabak gibi bir şeyin kırılmasıının iyi işaret olmadığını inanmak bu hurafelerden sadece bazılarıdır. Örnekler şöyle devam ediyor: baykuş bacaya konup öterse, o ev-

Batıl inançlar onların hayatlarını olumsuz etkilemeye ve sosyal ilişkilerinin bozulmasında büyük etki göstermektedir. İnsanların arasında bazen düşmanlık bile oluşturmaktadır.

den ölü çıkışagina inanılmaktadır. On üç rakamının uğursuzluk getirdiğine, soğan kabuğuna basılıncaya fakirlik getireceğine, yataktan ters kalkan kimsenin işlerinin ters gideceğine inanmak...

Bir işe karar vermeden önce kuşlardan işaret beklemek de bu eylemler arasında yer almaktadır. Şöyle ki, kuş sağ tarafa uçarsa iş yapılır, sol tarafa uçarsa o işten vazgeçmek ya da ertelemek gerekir.

İnsanların başlarına gelen olaylara iyi ya da kötü olsun aynı tepkiyi vermeleri, yani hepsinin "Allah'tan

olduğuna” inanma şeklindeki bir kader anlayışının hiçbir sakınca yoktur. Hatta böyle bir inanç, başa gelen felaketlerde insanın savunma mekanizmasına olumlu bir katkıda bulunup psikolojik olarak kendisine yardımcı da olabilir. Ancak insanlar, elde ettikleri güzel şeylerin kaynağını kendi bilgi ve kabiliyetleri olarak görüp bu kabiliyetin kendilerine yine Allah tarafından verildiğini çoğu zaman hatırlamamaktadırlar. Altından kal-kamayacakları olaylarla karşılaşlıklarında ise bunların Allah’tan olduğunu ve kaderlerinin böyle yazıldığını söylemeye başlarlar.

Yanlış inançlar arasında evlilikle ilgili olanlar da bulunmaktadır. Evliliğin genel olarak bütün Müslümanlar arasında kismet ve kader işi olduğuna inanılır. Nikah gecesinde ilk uyuyanın ilk öleceğine inanılır. Bu nedenle bazı kişiler ilk geceyi hiç uyumadan geçirirler. Nikâh masasında gelin veya damat hangisi diğerinin ayağına basarsa onun sözünün geçeceğine, bekar bir kız evli birinin yüzüğünü takar veya da gelinliğini giyerse kismetinin kesileceğine inanılır.

Kadın ve çocuklarla ilgili batıl inançların çok yaygın olduğu görülmektedir. Çocuk doğuncaya kadar kadın evinden tavuk vermez, çünkü tavukların toprağı taradıkları gibi genç çiftin ilişkileri de bozulur. Çocuk doğuktan sonra çocuğa tavuk verilebilir. Yine de verildiği zaman çocuğa verildiği söylenmektedir.

Hamile kadın bir yerden bir şey çalarsa, doğacak çocuğun bedeninde leke olacağına inanılmaktadır. Hamile kadın yumurta yemeyi severse, çocuk haylaz olurmuş. Çocuğun göbeği düşüğünde eve gömülmesi gereklmiş, ki çocuk büyütüncé eve bağlı olsun. Çocuğun kırkı çıkmadan tırnakları kesilirse, ya arsız ya da hırsız olurmuş. Bebeğin ayakları alttan öpülürse talihsiz olurmuş. Çocuklara nazar değimesin diye nazar boncukları taktırılmış. Bütün bu saydıklarımız inancı zedeleyen hurafelerdir.

Bazı olayların da uğur getireceğine inanılır: cezveden su içilirse zengin olunur, dört yapraklı yonca uğur getirir, kurbağa sesini yükseltirse yağmur yağar, leyleğin uçtuğunu gören seyahat eder. Daha uzun zaman için evden ayrılan kişinin önüne, bazı bölgelerde de arkasından su serpilmesi gereklmiş. Bu, hem kazaya uğramasını engeller, hem de işini rastgetirir, eve çabuk dönmesini sağlar.

Müşlumanların arasında yaygın olan başka bir batıl inanç da kâhinlere inanmaktadır. Kâhinler genel olarak kahveye, kağıtlara ve ellere bakarlar, ayrıca doğum tarihi söylendiğinde insanın geleceği ya da geçmişle ilgili haberler verirler. Müslümanların bir kısmı bunun dinen doğru olmadığını bildikleri halde böyle bir hurafeye başvurmaktadır. Bu tür batıl inançlar onların hayatlarını olumsuz etkilemekte ve sosyal ilişkilerinin bozulmasında büyük etki göstermektedir. İnsanların arasında bazen düşmanlık bile oluşturmaktadır.

“Evet, Allahım!” Diyeceğim

Artık, eğer vakit gelmiş ise
Bu dünyadan göçmek için
Allahın emrine razıym
Rabbime “Evet, Allahım!” diyeceğim!

Buna delildir Araf suresi
Otuzdördüncü ayet-i kerimesi
Hazırlığımı da zaten yapmıştım ben
Rabbime “Evet, Allahım!” diyeceğim!

Ben elveda dedim aileme, komşulara
Dünyadan göçmek emri geldi bana
Geride kalan dostlara selam olsun
Benim için hayır dua edenlere
Rabbime “Evet, Allahım!” diyeceğim!

Dostlarım beni kabrime koyunca
O sual melekleri gelince
Sorularına cevabım doru ola
Rabbime “Evet, Allahım!” diyeceğim!

Zaten baş koymuştım ben bu yola
Bu ölüm bana, düğün merasimi ola
Acısı da tatlısı da olsa sonunda
Rabbime “Evet, Allahım!” diyeceğim!

Ramadan Yakup
Pçelina - Razgrad

Dinin Merkezinden Uzaklaşmak ve Bulgaristan'da Bidat ve Hurafe İnancı

BİLÂL COŞKUN İLÂHİYATÇI

“BİDAT”, ARAPÇA “İCAT ETMEK, örneği olmaksızın yapıp ortaya koymak, inşa etmek” anlamına gelen “bid’â” kökünden türeyen, “daha önce benzeri bulunmayıp sonradan ortaya çıkan (muhdes) şey” anlamına gelmektedir. Bidat çıkarmaya ibtidâ, çıkaran veya işleyen kimseye de mübtedi’ denir.

TDV İslâm Ansiklopedisinin verdiği bilgilere göre, bidat kavramı genel olarak ıstılahta “Hazreti Peygamberden sonra ortaya çıkan ve dinle ilgili olup ilâve veya eksiltme özelliği taşıyan herşey” diye tarif edilmiştir.

“Hurafe” ise sözlükte “bunamak” anlamına gelen “haref” kökünden türemiş bir isim olup “akla ve gerçeğe aykırı düşen aldatıcı söz” demektir. Masal, efsane ve genel olarak gerçek dışı

olarak kabul edildiği halde hoşa giden nakil ve rivayetlere de “hurafe” denmiştir.

Dinler tarihi incelendiğinde görülüyor ki, halk tabakaları, ilâhi dini öğretten peygamberlerinden zaman bakımından uzaklaşıkça eski dinlerinden kalma gelenekleri veya çevredeki inanç gruplarından etkilenerek bazı inanç, ayin ve adetleri normal hayatlarına dahil etmiş ve bir süre sonra onları dinde bir ritüelmiş gibi inanmaya ve sahiplenmeye başlamışlardır.

Bidat ve hurafelerin ortaya çıkması ve yaşama şansı bulması çeşitli sebeplerle açıklanabilir. İslâmiyetin kısa sürede farklı sosyal ve kültürel yapılara sahip bulunan milletler arasında yayılması bu sebeplerin başında gelir. Bununla beraber sosyal ve

kültürel yapıların bazı unsurları İslâmî bir kimliğe bürünerek yeni dönemde de varlıklarını sürdürmüştür. Ayrıca İslâmî esas ve hükümlerden bazlarının yeni Müslümanlar tarafından yanlış anlaşılması veya eski kültür mirasının etkisiyle yanlış yorumlanması da bidatların İslâm'a gitrişine zemin hazırlamıştır.

Uzun yıllar dine alerji duyan ‘izm’lerin etkisinde kalan Kîta Avrupası ve özelde Bulgaristan’daki insanlar, dinine bakılmaksızın bu süreçten oldukça yıpranmış ve değer kaybına uğramış bir şekilde çıktılar. Dinin bayağı bir şey, ona inananların da basit ve cahil olduğu propagandası altında uzun seneler dinine ve değerlerine yabancı gibi bir hayat süren Müslümanlar, pek tabii, ya dinlerinin inanç ve

GERLOVA

pratik (amel) yönünü ihmal ettiler veya unutular, ya da dinî ilimleri tahsil edecekleri bir kişi ve yapı bulamadıkları için elliñde kalan azıçık dinî inançlarına kendilerinden veya çevre kültürlerden ekleme yaparak dinî/ruhanî hayatlarını ve bağlarını ayakta tutmaya çalıştılıar.

İnsanları dinlerinden ve kültürlerini ilgi-lendiren değerlerden uzaklaştıran, başka din ve kültürlerin etkilerine maruz kalıp dejenerasyona uğramalarına sebep olan belli başlı bazı nedenler vardır. Bu çerçevede Bulgaristan'da bidat ve hurafeler neden yaygınlık kazandı diye sorup cevabını birkaç maddede özetleyelim:

1. Toplumu bilgilendiren veya bilinçlendiren din alimi veya hocaların sayısının giderek azalması veya tükenmesi.

2. Komşu kültür ve dinî inanışlara sahip kimselerle hayatın her alanında içli dışlı yanında getirdiği etkilenme.

3. Dinî bilgilerin öğrenilmesine ve önemsenmesine gerek duyulmaması veya zamanla unutularak yerini başka inanç ve uygulamalarınmasına seyirci kalınması.

4. Baskın, otoriter ve güçlü olan dinamiklerin kendi inanç ve kültürlerini ya bizatihî ya da dolaylı olarak diğer unsurlara dikte etmeleri.

5. Azınlık durumunda bulunan inanç gruplarının, güçlü olan milletlerin veya yapıların kültür ve inançlarını taklit etmeye temayül göstermeleri.

6. İnsanların somut ve yakın olana tevecüh edip, hemen ulaşmayı arzuladığı isteklerine vasıta veya vesile olacak semboller, totemler veya itikat edinme isteklerinin zayıflamış bilgi ve inançlarını etkilemesi ve kendilerine göre şekillendirmesi.

7. Çoğunlukla çaresizlikten veya çareleri tükettiğini düşünmekten dolayı, dualarının kabul olmayacağından hareket ederek psikolojik bir çıkar yol ve rahatlama elde etmek için farklı çözüm yollarına ve mecralara sürükleneceği.

8. Popüler kültürün etkisinde kalma, prestij elde etme, gündelik modaya uyma ve hayranı olduğu kişilere özenme sonucu bir diğerinin kültür ve adetlerini taklit etmesi. ☺

*Yayla-orman karışımı yeşil yurdumuz
Asâletle yoğrumuş toprakla suyumuz
Kıldan incedir Hakkâ karşı boynumuz
Ceddîm, istikamettir derdi esas yolumuz.*

*Gerlova yöresinden gelir bizim soyumuz
Haddimize düşmez demek, suyuz ya da buyuz
İnsâniyetle özdeş olmuş hassas ruhumuz
Biz biziz, nereye gitsek değişmez huyumuz.*

*Haftada bir Osman Pazari'nda buluşuruz
Köylerimizden akın eder eş ve dostumuz
Yediden yetmişe bütün ahvali konuşuruz
Müftü dert dinler, ağlayanı güldürür kuşkusuz.*

*Çarşı-pazar içerisinde gezer koştururuz
İhtiyaçtır deyip torbamıza bir şeyler koruz
O gün dorukta olur milletçe huzurumuz
Zaman akıp gider, tükenmez eforumuz.*

*Uzaklaşınca havâlimizden esefle burkuluruz
Sancılanır hep özlemle sağ ve solumuz
Sanki kırılır aniden kanat ve kolumuz
Geçen yolcuya köy ve kasabamızı soruruz.*

*Gerlova'nın öncüleriyle hemhal oluruz
Mazkiye dalar şanlı geçmiş konusuruz
İstikbal adına nice hayaller kururuz
Haklınasecdadin vefakâr torunuyuz.*

*Selamete giden yola davetle sorumluyuz
Hak ve hakîkatın yılmaz savunucusuyuz
Aza yetinmek çoga şükretmekle mutluyuz
Başkasının değil ancak Allah'ın kuşuyuz.*

KUR'ÂN-I KERİM, FALCILIKTAN UZAK DURMAYI ÖĞÜTLEMEKTEDİR

(Mâide Suresi 90. Ayetin Tefsiri)

DR. SEFER HASANOV
YIE ÖĞRETİM GÖREVLİSİ

Ey iman edenler! İçki, kumar, (üzerinde putlar için hayvan kesilen) taşlar ve fal okları birer şeytan işi pisliktir; bunlardan uzak durun ki kurtuluşa eresiniz.

GERÇEK MÜMİN İÇİN neyin iyi, neyin kötü olduğunu eksiksiz bilen ancak Allah'tır. O, iyi olanı emretmiş, kötü olanı da yasaklamıştır. Bir şeyin farz veya haram oluşunun temel iki etkeni fayda ve zarardır. Bunlar, çoğu zaman akıl ile idrak edilebilse de bazen bir şeyde aynı zamanda hem fayda hem de zarar olabilmektedir. Bu durumda insanın aklı faydanın mı yoksa zararın mı

daha baskın olduğuna tam karar veremeyebilir. Ayrıca aklın bir şeyi zararlı görmesine rağmen nefis onu arzulayabilecektir. Her iki durumda da aklın gözü ilâhî kelâmin nûruna muhtaçtır. Bu nuru insanın kalbine ulaştıran imandır. Bu yüzden Kur'ân-ı Kerim'deki hüküm ayetleri "Ey iman edenler" diye başlamaktadır. Bu şekilde belirli bir eylemi yerine getirilmesi ya da

ondan uzak durulması mümin için ibadete dönüşmektedir. Sonuçta iman, bedenle aklın bütün gücünü seferber ederek, kişinin hem şehvetlere galip gelmesini, hem de manevî bir hazza ulaşmasını sağlamaktadır.

Sözkonusu ayette ok falcılığının, alkol, kumar ve putlar adına kurban kesilmesi ile bir arada zikredilmesi, neddenli yasak olduğunu göstermektedir. Bu dört yasak arasında ilk bakışta görülen ortak nokta verdikleri kesin zarardır. Alkol akla zarar verirken, diğer üçü imana halel getirmektedir.

İslâm öncesi Arap toplumunda batıl inançlara dayanarak karar almak müşrikler arasında sık görünen bir âdet tir. Bunların en yaygın şekillerinden biri kuş uçurmaktır; eğer sağa giderse iyiye, sola giderse kötüye yorulmaktadır. Diğer ise bahsi geçen ayette zikredilen fal oklarının kullanılmasıdır. Bu batıl inanca göre, önemli bir karar alınmadan önce kişinin puthane veya evlerdeki bazı kaplarda bulunan üzerinde "yap" ya da "yapma" yazılı küçük oklardan birini çekerek üzerindeki yazının hakkında hayırlı olağuna inanmasıdır.

Kur'ân-ı Kerim'de bu fiil diğer üçü ile birlikte "şeytan işi pislik" olarak nitelendirilmiştir. Bu şekilde Allah, söz konusu fiillerin yaratıcıyla münnasebeti kuran akıl ve imanı kirlettikleri hissini oluşturmaktadır insanda. Ayrıca bu fiillerin "şeytan işi" olarak va-

sıflandırılması, Allah'a isyan olarak algılanmalarına yardımcı olmaktadır, bu ise imanı daha yoğun bir şekilde seferber olmaya itmektedir.

Falcılığın yasak olmasının temel sebebi, gelecek, iyilik ve kötülüğe dair mutlak bilginin sadece Allah'a ait olduğunu, fayda ve zararın ancak ondan geldiği inancına ters düşmesidir. Sözü geçen fiilerden uzak durmanın emredilmesi, hem dünyadaki hem de ahiretteki kurtuluş için bunun şart koşulması, herbirinin zararını ayrıca vurgulamaktadır.

Ok falcılığına kıyas edilerek kağıt fali, kahve fali ve el fali benzeri her türlü falcılık İslâmiyette yasak kılınmıştır. Bir kişi, iyiliğin, kötüluğun ve geleceğin sadece Allah tarafından bilindiği inancına sahip olsa bile, ayetten anlaşıldığı üzere, böyle bir fiili işlemek tevbe gerektiren büyük bir günah sayılmaktadır. Eğer kişi Allah'tan başkasının iyiliği, kötülüğü ve gelececeği bilebileceğine inanırsa, imanını kaybeder. Zira ilâhî ilmin mükemmel oluşuna inanmak, imanın bir parçasıdır. Ayrıca falciya gitmenin büyük günah olduğu, "Kim falciya giderse (söylediklerine inanmasa da), kırk günlük namazı kabul olmaz" hadisi ile de sabittir. "Kim falciya gidip, ona inanırsa, Muhammed'e indirilmiş kitabı inkar etmiş olur" hadisinden ise insanın falciya gidip de söylediklerine inanmasının dinden çıkışına sebep olacağı anlaşılmaktadır.

Bütün yasıklarda olduğu gibi, falcılık konusunda da Allah Teâlâ bir alternatif sunmuştur. Bunun adı istihâredir. O hem kişinin bilgi ihtiyacını gidermekte, hem de Allah'ın birliği ve kemaline olan inancı ile uyuşmaktadır. Hazreti Cabir b. Abdullah (r.a.) tarafından rivayet edilen hadiste geçtiği üzere istihâre, Peygamberimizin (s.a.s.) Kur'ân'dan bir sure öğretir gibi sahabeye öğrettiği bir duadır. Bu duasıyla Müslüman Allah'a en samimî duygularla söyle yönelir: "Allah'ım! İlmine göre hayır olanı diliyorum Senden. Kudretinle Senden güç istiyorum. Senin devasa fazlından hibe buyurmanı dilerim. Şüpheziz, senin her şeye gücün yeter; benim gücüm yetmez. Sen bilirsin, ben bilemem. Sen görünmeyeni çok iyi biliyorsun. Eğer bu işi dinim, yaşıyışım ve ahiretim için hayırlı olarak biliyorsan, o işi bana takdir et, kolaylaştır ve onu bana bereketli kıl. Eğer bu işi; dinim, yaşıyışım ve ahiretim için şer olarak biliyorsan, onu benden, beni de ondan uzak eyle. Nerede olursa olsun, benim için iyi olanı takdir et. Sonra da beni onunla hoşnut eyle." Bu dua ile kişi Allah'ın sonsuz ilim ve kudrette olan inancını açıkça teyit etmektedir. Ayrıca bu alternatife başvurarak falcılar ve falcılıktan uzak durma emrini yerine getirmekte ve net bir şekilde vadidedilen kurtuluşa nail olma arzusunu belirtmektedir. ☀

Ferhatlar (Delçeve) Köyü

MEHMET HASAN
NÜVVÂB İHL ÖĞRETMENİ

Ferhatlar köyü camii

Ottoman zamanında Deliorman'da bir çok köy kurulmuştur. Balkanlar fethedilince Anadolu'dan bir çok göçmen ve yörük bu topraklarda iskân edilmiştir. Göçmenler Deliorman'a sadece ailelerini, malını, mülkünü değil, tarihini, kültürünü, gelenenek ve göreneklerini de getirmiştir. Kemallar (İsperih)'ten Akkadınlar (Dulovo)'ya doğru yol üzerinden geçerken Höyüklü (Todorovo) köyü gözüne müze çarpmaktadır. Burası etrafı gür ormanla kaplı bir köydür. Biraz daha ormanın içine ilerlediğimizde uzakta tepede bir köy gözüne ilişmektedir. O köy, Ferhatlar (Delçeve) köyidür. Bir çok Deliorman köyünden bir tanesidir.

Köyun kuruluşu hakkındaki rivayet şöyledir: Osmanlıların Avrupa'ya yaptıkları seferler sırasında bir grup yörük balta girmemiş ormanla karşılaşmışlardır. Kar-

Süleyman Hilmi Tunahan

Beytullah Sışmanoğlu

şilarına bir alanlık çıkmış ve biraz dinlenelim demişler. Çoluk çocuk dinlenirken büyükler etrafa bakmaya başlamışlar. Her tarafta orman varmış, iki tarafta da iki küçük derecik akyormuş. Demişler ki: Hayvanlarımıza ve bizlere burada su var, otlak var. Burayı mekân tutalım, ne dersiniz? Üç günde on sekiz hanilik bir köy oluşturmuşlar. Etrafi dolaşırken uzakta tüten bac-

lar görmüşler. Orada bulunan insanlarla görüşmüşler. Görüşükleri insanlara köylerinin adlarını sormuşlar. Onlar da "Höyüklü" demişler. "Ya sizin köyunuzun adı nedir?.." diye soranlara. "Biz yeni yerleşik daha buralara ve köyümüzün hâlâ adı yok", diye cevap vermişler. "Sizin en yaşınız veya başınız kimdir?" diye sorduklarında "Ferhat dede..." diye cevaplamlışlar. "O zaman si-

zin köyunüzün adı Ferhat – Ferhatlar olsun”, dedi-
mişler. Ferhat dedenin dört kardeşi Ferhatlar’ın
yanında bulunan dört köyü kurmuşlar. Ferhat de-
de Ferhatlar’ı, Osman – Osman mahalleyi (Peçe-
nitsa), Kabil – Kabulları (Kipinovtsi), dördüncü
kardeşi de Orta mahalleyi (Sredoseltsi) kurmuş-
tur. Bu üç köy, eskiden Ferhatlar köyünün mahal-
leleriymiş. Ferhatlar ismi zamanla Deliorman şive-
siyle Varatlar olarak telaffuz edilerek halk arasın-
da kullanılmaya başlamıştır.

Ferhatlar köyüne 07.12.1934 tarihinde Bulgar-
ca Delçeve ismi verilmiştir. Saf ve temiz Türk-Müs-
luman köyüdür. Edindiğimiz bilgilere göre, 1877
yılında köyde 185 hane yaşamaktaymış. Köye ilk
Bulgarlar Gabrovo ilinin Vranilovtsi köyünden
gelmişlerdir. Ancak kısa bir süre sonra Kemallar
kasabasına göç etmişlerdir. 1900’lerin başında Sı-
nır mahalle, Alfatar, Kasıköy’den yirmi bir aile kö-
ye göç ederek Ferhatlar'a yerleşmişlerdir.

Ferhatlar köyünün etrafındaki yer adları ta-
mamen Türkcedir: Çavdar Kulağı, Pınar Kulağı,
Mandra Kulağı, Kraca Kulu, Düz Dağ, Kağmelik,
Cugoğlu Korusu, Mumcular Sırtı, Mercimeklik,
Atçelik ve Manı Mezarı.

Ferhatlar köyünde bugün faal olan bir cami ve
etrafında Kur'an kursu vardır.

Ferhatlar köyünde çok değerli şahıslar yetişmiş-
tir. Bunların arasında Şumnu Nüvvâb Okulunun
son müdürü ve Şumnu Öğretmen Enstitüsü ho-
calarından Beytullah Şişmanoğlu vardır. Ferhatlar
köyünde doğmuş, Nüvvâb Medresesini bitirince
orada fen dersleri ve Türkçe öğretmenliği yapmış-
tır. Daha sonra da Öğretmen Enstitüsünde Türk
dili ve edebiyatı hocalığı yapmıştır. Pek çok ders
kitabının hazırlanmasına katılmıştır.

Kur'an hizmetiyle dünyaca meşhur Süleyman
Hilmi (Tunahan) da Ferhatlar köyü doğumlu-
dur. 1888 yılında doğduğu köyünde ilk eğitimi-
ni babasından aldıktan sonra Silistre Medresesin-
de eğitimini ilerlettikten sonra İstanbul'un meş-
hur medreselerinde eğitim görüp orada kalmıştır.
Zor zamanlarda İslâm dinini ve Kur'an ilimlerini
neşretmiştir. 1959 yılında Hakk'ın rahmetine ka-
vuşmuştur.

FALCI, BÜYÜCÜ VE CİNCİLERE BAŞVURMAK

HALİL HOCOV İRŞAD DAİRE BAŞKANI

İman, insanın dayanağıdır. O yüzden sağlam
ve düzgün olmalı, insanın idrakine müناسip ce-
vaplar vermelidir. İnançlar, insanı güvensizliğe,
yıkıma ve şüphelere sevk eden hayal ürünü şeyler
olmamalıdır. İnsan ruhu, hayat verici tek varlık
olan Yaratıcısına ihtiyaç duymaktadır. Ruh, On-
dan umduğu, Ona ibadette bulunduğu, Ona tev-
be ettiği ve günlük sorunlarını aşmak için başarıyı
Ondan isteyip duada bulunduğu huzur bul-
maktadır. Allah'ın yarattıkları mevcut, dilekile-
ri gerçekleştirmiştir, takdir ettiği şeyler adaletinin te-
cellisidir. O, yaratan, hikmet ve merhamet sahi-
bi, ceza gününün hâkimi, gizli ve açık herşeyi bi-
lendir. Ona yakın olan insan ve melekler vardır.
Onun en itaatkâr kulları peygamberler ve kendi-
lerini Ona adayan Müslümanlardır.

Falcı, bakımcı, büyücü ve bu türden şarlatan-
lara başvurmak haramdır. Bunlar dinimizce ya-
saklanmış davranışlardır. Falcı ve bakımcıya gi-
denlerin 40 gün boyunca namazları kabul edil-
memekte, onlara inanan ve uydurmalarına kanan-
lar imanlarını riske atmaktadır. Peygamberimiz
(s.a.s.) şöyle buyurmuştur: “Gelecekten haber ve-
renler ve onlara gidip başvuranlar bizden değil-
dir. Büyücüler ve onlar başvuranlar da bizden de-
ğildir.”

Bütün bunlar, toplumsal düzene zararlı ol-
dukları, evlilikleri, hatta bütün aileleri bozduk-
ları için yasaklanmıştır. Bu işlerle uğraşanlar, in-
sanları tedavi edecekleri, ilişkilerini düzeltcekle-
ri veya kötü insanlar, cinler ve benzeri şeylerden
koruyacakları bahanesiyle kendilerine müracaat
edenleri soymaktadırlar. Allah bizleri doğru yol-
dan ayırmasın ve bu tür sahtekârlardan muhafa-
za eylesin.

ÇOCUKLARINI NAMAZA ALIŞTIRMADA EBEVEYNLERE 11 ÖNERİ

SABIR VE ZAMAN

Başlangıçta şunu belirtelim ki, istenen davranış eğilimlerine alıştırma içinde zamana, izlemeye, takibe ve sabra ihtiyaç vardır. Terbiye işine başlamadan önce ebeveynin, çocuklarına düşünme ve kendilerine emredilene uyuma yollarını öğretmeleri gerektiği gibi aynı zamanda çocukları arasındaki ferdî farklılıklarını daima göz önünde bulundurmaları da gerekmektedir.

YÖNLENDİRMEDE SEBAT ETMEK

Aile içerisinde yönlendirmeye sebat etmek. Bundan mak-

*Rabbini tanıyan,
onunla iletişimi iyi
olan, etrafındaki olay-
lara kader okuması ile
bakabilen bir çocuk
yetiştirebilmek, onun
ahireti kadar bu dün-
yada da mutlu bir in-
san olmasına vesiledir.*

sat; anne babanın, çocuğu itaate alıştırmada uyumlu olmalarıdır. Ebeveynler arasında, biri namazı emrederken, diğeri "Bunu emretmek için vakit henüz erken" diyerek herhangi bir çelişkiye neden olmamalıdır. Bu durum, çocukta taklit ve itaat isteğini yok eder. Oysaki çocuğun, namaz ve itaat işini istisnasız tüm ailesinden örnek alması gerekmektedir.

NAMAZIN ÖNEĞİ

Müslümanın hayatında namazın önemini ve İslam'daki yerini hatırlatın ve bunu çocuğunuzun yaşı ve anlayışına uygun bir şekilde izah edin. Ayrıca abdest almayı öğretirken bir yandan da işin manevi boyutuna dikkati çekin ve ona, abdesti Allah'ın emrettiğini, Peygamber Efendimiz (s.a.s)'in ise bizlere nasıl abdest alınacağını öğrettiğini anlatın.

NEDEN NAMAZ KILINIR?

Çocuklarınıza niçin namaz kılındığını öğretin. Onlara, mümin bir insanın Allah sevgisinden dolayı namaz kıldığını, kıyamet günü namaz kılanlara cennetin vereceğini, namazın dinin rükünlərinden olduğunu ve namazın iman edenlerin şiarı (işareti) olduğunu açıklayın.

ÖRNEK OLMAK

Ebeveynler davranışlarıyla, namaza bağlılıklarıyla ve namazı âdâp ve erkâniyla zamanında kılmaya olan düşkündüklüğüyle çocuklarına güzel örnek olmalıdır. Özellikle çocuklar 7 yaş öncesinde ailelerini izler ve taklit ederler. Kuşkusuz çocuğun önünde günlük olarak tekrarlanan bu sahne, çocuğun zihnine namazın garip olmayan normal bir şey olduğunu yerleştirir.

SEVGİ VE MERHAMET

Taklit edilecek model olan anne baba ile çocukların arasında sevgi ve merhametle üstün bir ilişki olduğu zaman, örnek alınan bu model, namazın çocuk tarafından kılınmasını kolaylaştıracak, destekleyecektir. Çocuklarınızı öpün, sevginizi onlara gösterrin ve oyunlarına eşlik edin. Böylece sizi daha çok sevmelerine ve taklit etmelerine sebep olacaktır.

NAMAZ KILAN ARKADAŞLAR SEÇMEK

Çocukların sohbet edeceği kişilerin namaz kilanlardan seçilmesi önemlidir. Hadis-i şerifte mealen belirtildiği gibi, "Kişi dostunun dini üzeredir. Öyleyse her biriniz, kiminle dostluk kuracağına dikkat etsin." dostun ve arkadaşın yeri; davranış, ahlak ve gidişatta kişiye olan etkisi büyütür. Çocuklarınızın arkadaş ortamlarını, mahalledeki camilerin Kur'an kursları, kendi sohbet gruplarınızdaki arkadaşlarınızın çocukları ya da okul öncesi dini eğitim veren kreşler ile oluşturabilirsiniz.

TEŞVİK VE SEVDİRME

Ebeveynler, teşvik, sevdirmeye ve yönlendirme metoduna dayanmalıdır. Bir işin yapılmasına duyan arzu, o işi gerçekleştirmek için önemli bir unsurdur. Bu teşvik metodunun birçok yolu vardır. Mesela, güzel bir işten dolayı övmek, erken namaz kıldığında küçük hediyeler vermek, iyimser ve gayretlendirme ifadeleriyle duyguları harekete geçirmek bunlardan bazalarıdır.

BAYRAM VE CUMA NAMAZLARI

Çocukları namaza alıştırmak için iki bayram ve cuma namazı gibi İslâmî fırsatlar değerlendir-

dirilmelidir. Bu günlerde çocukların birlikte camiye gidilmeli ve bu günlere olan saygı açıkça gösterilmelidir. Değişik camilere ve hutbeyi uzatmayan imamları dinletmeye götürerek çocuğun çok sıkılmasına fırsat vermeden, ona camiye gitme alışkanlığı kazandırbilirisiniz.

BOL BOL DUA EDİLMELİ

Ebeveynler, çocukların için bol bol dua etmelidirler. Bilindiği gibi anne babanın evladına yaptığı dua, makbuldür. Râsûlullah sallallahu aleyhi ve sellem mealen söyle buyurmuştur: "Üç duanın kabul olmasında hiç şüphe yoktur. Mazlumun duası, misafirin duası, babanın evladına duası."

Dua, anne babanın değerlendirmesi gereken, Allah'ın kendilerine bir ikramıdır. Rabbimiz, Kur'an-ı Kerim'de ebeveynlere duayı söyle bildiriyor: "Onlar, 'Ey Rabbimiz! Eşlerimizi ve çocuklarınuzu bize göz aydınlığı kıl ve bizi Allah'a karşı gelmekten sakınanlara önder eyle' diyenlerdir."

DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR

Çocuğa itaat etmesi emredilirken, şu hususlara riayet etmek önemlidir;

- Çocuk sevdığı başka bir şeyle uğraşırken, çocuğa bir şey emredilmemeli,
- Yapılması istenilen işin açık ve basit olmasına gayret edilmeli,
- Bir anda birçok emir verilmemeli,
- Çocuğun emri uygulaması takip edilmeli ve yerine getirme süresi kontrol edilip gözden geçirilmeli,
- Çocukta heves uyandıracak teşvikkâr ifadeler kullanılmalıdır.

SİHİR YAPMANIN VE YAPTIRMANIN HÜKMÜ NEDİR?

Büyü veya sihir, insanların doğaüstü yöntemlerle doğal dünyayı (olayları, nesneleri ve insanları) etkileyebildiğini öne süren uygulamalar ve bunların çevresinde oluşturulan sistemdir.

Kur'an-ı Kerim bize, büyüğün serrainden Allah'a sığınmamızı haber vermektedir. "*diüğümlere üfleyenlerin kötülüğüünden, (sabah aydınlığının Rabbine sığınırım.)*" (el-Felâk, 113/4)

Bakara süresinde ise büyü yapan ve yaptıran hakkında Allah (c.c.) büyüyü yapan ve yaptıran kendisine ortak kosmakla bir tutmuş ve büyüğülerin kendi izni olmadan hiçbir kimseye zarar veremeyeceklerini buyurmuştur: "*Böylesce (insanlar) onlardan kişi ile karısını birbirinden ayıracakları sibri öğreniyorlardı. Halbuki onlar, Allah'ın izni olmadıkça o sibirle hiç kimseye zarar veremezlerdi. (Onlar böyle yaparak) kendilerine zarar veren, fayda getirmeyen şeyleri öğreniyorlardı.*" (el-Bakara, 2/102)

Ebu Hüreyre (r.a.) anlatıyor: Rasûlullah (s.a.s.) buyurdular ki: "Kim (sibir maksadıyla) bir düğüm vurur sonra da onu üfirse, sibir yapmış olur. Kim sibir yaparsa şirke düşer. Kim birşey asarsa, o astığı şeye havale edilir." (Nesai)

Geçen delillerden de göründüğü gibi, büyü yapmak, küfre en yakın haramdır. İslâmiyyette sihir yapmak ve yaptırmak kesinlikle haramdır. Müslümanların büyü yapmaktan ve yaptırmaktan daima uzak durmaları gereklidir.

Ve Allah Teâlâ en iyi bilendir!

KILIÇKÖYLÜ AHMED ŞEVKİ EFENDİ

(1911-1964)

VEDAT S. AHMED

DELİORMAN PEHLİVANLARIYLA
nâm yapmıştır, ancak ulemâsı da
peki geri kalmaz. XIX. asırda Eski-
cumalı Ahmed Hamîd kaleme al-
diği bir şiirinde özellikle Şumnu'yu
tarif ederken "maârif ehline mecca
o belde, kemâlât ehline menba
o belde" diye anlatır. Deliorman ve
Şumnu irfanının yetiştirdiği ilim ve
fazilet sahibi kişilerden biri de Ki-
liçköylü Ahmed Şevki Efendidir.

Belgelere göre adı Ahmed Şa-
ban Mustafa olup Şevki mahlası-
ni muhtemelen bir gelenek ola-
rak kullanmıştır. Babasının ismi
Şaban'dır. Ekim 1940'ta vefat etti-
ğini o dönemde Sofya'da Osman-
lıca olarak yayınlanan Medeniyet
gazetesi bildirmiştir. Ahmed Şev-
ki, 20. 05. 1911 tarihinde Delior-
man'ın göbeği diye niteleyebilece-
ğimiz Kılıçköy (Nojarevo)'da dün-
yaya gelmiştir.

Ahmed Şevki Efendi, Nüvvâb
okulunun Tâlî Kısmına yazılmış
ve buradan 1931/1932 eğitim yi-
linda fevkâlâde (6) derece ile me-
zun olmuştur. Hem köylüsü, hem
de rüşdiyede öğrencisi olan Bulga-
ristan Türküğünün gururu Osman
Kılıç, Ahmed Şevki'nin Nüvvâb'ın
Âlî Kısmını da dışarıdan tamamla-
dığını bildirmişse de herhalde me-
zun olmamış ki, mezunlar listesin-
de ismi geçmemektedir.

Ahmed Şevki Efendi, 1912/1913
doğumlu Hatice (Dinler) ile yuva
kurmuştur. Hatice hanım, 1937-
1945 döneminde Başmüftü bu-
lunan Abdullah Sıdkı Efendinin

beş evlâdından biri ve Nüvvâb ho-
calarından Muharrem (Deveci-
oğlu)'nun ablasıdır. Ahmed Şevki
Efendinin üç çocukları olmuştur.

Okulu bitirdikten sonra Razg-
rad Rüşdiyesinde öğretmenlik ve
müdürlük görevlerinde bulunmuş-
tur. 1937 yılından itibaren Başmüf-
tülük Evkâf Müdüriyetine arz me-
muru olarak göreve başlamıştır.
Zaman içerisinde Başmüftülüğün
kontrolünde çalışan Sofya'daki Nü-
vvâb Matbaasının idaresini de yü-
rüterek haftalık Medeniyet gazete-
sinin basılmasında yardımcı olmuş-
tur. Bu esnada Nüvvâb'tan sınıf ar-
kadaşları olan şair ve yazar Mehmed
Fikri'nin Medeniyet gazetesinin
başına geçmesine ve gazete içeriği-
nin zenginleşmesine vesile olmuştu-
r. Şair dostunun genç yaşıta vefa-
ti üzerine (1941) içli bir yazı kale-
me alarak duygularını satırlara dök-
müştür.

Ahmed Şevki Efendi, Sofya'daki
görevini 1947 yılına kadar sürdür-
muş, daha sonra ise Deliorman'a
dönerek Habipköy (Valdimirovtsi)
vb. yerlerde öğretmenlik yapmıştır.
Bu arada kısa bir zaman için tutuk-
lanmış ve 15 günlük mühlet veri-
lerek 1950 yılında Türkiye'ye göçe
zorlanmıştır.

Öğretmenliği döneminde ba-
şarılı, kılık kıyafeti ve tutumlarıyla
efendi bir kişiliğe sahip olduğunu
kendisini tanıyanlar anlatmak-
tedir. Ayrıca devamlı okuyup yaz-
makla meşgul olduğu, temiz bir
kişilik sahibi ve Sofya'da bulundu-

ğu dönemlerde tasavvufla hazırla-
şır olduğu, Başmüftülüğün idaresi,
müftülüklerin tanzimi ve eğitimin,
özellikle de Nüvvâb'ın gelişmesi
için büyük gayretler göstermiştir.

Ahmed Şevki Efendi, Türkiye'ye
göç ettikten sonra Dinler soyadını
almıştır. Varır varmaz bir yıl kadar
Kütahya'nın Altıntaş İlçe Müftüsü
olarak görev yapmıştır. Mayıs
1951'den itibaren Uşak'ta İlçe Müf-
tüsü ve il olduğunda İl Müftüsü gö-
revinde bulunmuştur. Bu esnada te-
davi için gittiği İstanbul'da 18. 10.
1964 tarihinde vefat etmiştir. Va-
siyeti üzerine Eyüp Sultan Mezar-
lığına kayınpederi Abdullah Sıdkı
Efendinin yanına defnedilmiştir.

Ahmed Şevki, öğrencilik yilla-
rında yazmaya başlamış ve şiirle-
rinden birkaçı İntibâh ve Rehber
gazetelerinde yayınlanmıştır. 1931
senesinde, yani öğrenciliği sırasın-
da "Îrşâd Sesleri" adında bir kitap-
çığı yayınlanmıştır. Daha sonraki
yillarda ise Türk okulları için hazırla-
diği "Çocuklarımıza Din Dersleri"
(Sofya 1943) ve "Alfabeye Okuma
Kitabı" (Razgrad 1947) ders ki-
taplari basılmıştır. Ayrıca Sofya'da
bulunduğu dönemlerde Medeniyet
gazetesinde pek çok yazıları yayın-
lanmışdır. Bunlardan vaaz, hutbe ve
siyer konularındaki seri yazıları ki-
tak olarak yayınlanacak miktarda-
dır. Türkiye'de bulunduğu süre iç-
erisinde kendisinin hazırlayıp bastır-
diği "Hutbeler" kitabı bulundu-
ğu da nakledilmektedir.

Allah rahmetini ganî eylesin!

TAŞKÖPRÜ CAMİİ, FILBE şehrinin merkezinde bulunan eski Aslıhan Bey mahallesinde yapılmıştır. Bugün “Şesti Septemvri” (6 Eylül) caddesi üzerinde Perşembe Pazarı yanında bulunmaktadır. Bu sebeple halk arasında Perşembe Pazarı Camii olarak da bilinmektedir.

Caminin XVI. yüzyılda inşa edildiği tahmin edilmektedir. Moloz taş ile inşa edilmiş olması, kullanılan mazemeler ve mimarı elemanları hasebiyle XVI. yüzyılın izlerini taşımaktadır. Dörtgen bir yapı üzerine oturtulan sekizgen kubbe köşelikleri trombludur. Caminin son cemaat yeri ahşap olup üzerleri çinko ile örtülü imiş. 1928 yılındaki büyük deprem sonrası son cemaat yeri ile minaresi hasar görmüş ve daha sonra bu bahane ile tamir edilmektense yıktırılmasına karar verilmiştir. Deprem sonrası camiyi tamir ettirmek için cami önündeki arası satılmış, lâkin yine de tamir yapılamamıştır.

1940 yılına kadar cami olarak kullanılmış olan yapı daha sonra kapatılarak 1980 sonlarına kadar kamu şirketleri deposu olarak kullanılmıştır. 1990 sonrası sahte evrak dü-

AYDIN ÖMEROV
YIE ÖĞRETİM GÖREVLİSİ

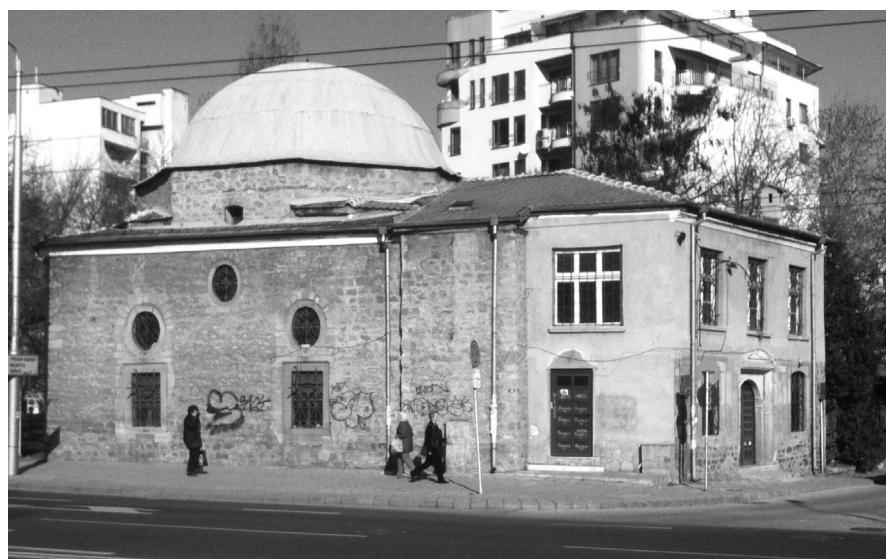
FİLIBE TAŞKÖPRÜ CAMİİ

zenlenerek cami ve 130 metrekare avlusunu özelleştirilmiş ve bu sebepten dolayı iadesi söz konusu olduğunda özel mülk olması bahane gösterilmiş ve geri iade edilmemiştir.

2001 yılında yapılan tamir sonrası caminin iç kısmı tamamıyla yenilenip İslâmî motifler kaldırılmıştır. İç ve dış duvarlardaki sıvalar kazınmış, kubbe nakişları ve sıvası silinmiş, kürsi ve minber kaldırılmıştır. Mihrap nişine dokunulmamış, sadece onarılmıştır. Caminin mahfil kısmı

galeri şeklinde restore edilmiş, restoran amaçlı kullanılacağından ayrıca mutfak kısmı ilâve edilmiştir. Caminin pencere kısımları yeniden düzenlenmiş ve yeni parmaklıklar takılmıştır. Son cemaat yerine cami ile uyum içinde olmayan yeni bir kısım eklenmiştir. Maalesef yakın zamana kadar içkili lokanta olan cami uzun süre aslî amaci dışında kullanılmıştır.

Başmüftülük caminin iadesi için davalar açmış olmasına rağmen bir türlü kazanılmamıştır. Bir ara satışa da çıkarılan cami 600 bin Avro gibi aşırı bir meblağa satılmaya çalışılmış, Filibe Bölge Müftülüğü de satın alma gayreti içerisinde girmiştir. Ancak bu bir türlü mümkün olmamıştır. Medyalarda yayınlanan haberlere göre, cami “BATU Platformu” Derneği tarafından satın alınmıştır. Umulur ki, tekrar camiye dönüştürülür.

DİNÎ OKULLAR MÜFREDAT KOMİSYONU MESTANLI'DA TOPLANDI

Yeni Eğitim Kanunu sebebiyle gündeme gelen dinî okullarımıza yeni müfredat hazırlama ile ilgili komisyon, Şubat ayında Mestanlı İmam Hatip Lisesi'nde üç günlük toplantı düzenledi.

Komisyon, öncelikli hedef olarak okul öncesi ve okul eğitimini ele alan yeni yeni yasa uygun yeni müfredatların hazırlanmasını belirledi. Komisyon programların hazırlanması tamamlandıktan sonra ders kitaplarının hazırlanmasına geçileceğini kararlaştırdı.

BAŞMÜFTÜ FRansa Büyükelçisini Makamında Kabul Etti

Başmüftü Dr. Mustafa Hacı, Fransa Cumhuriyeti Sofya Büyükelçisi Erik Löbedel Ekselanslarını kabul etti.

Başmüftülüğü ziyareti esnasında Fransa Cumhuriyeti Sofya Büyükelçiliği Danışmanı Dominik Vaag büyikelçi Löbedel'e eşlik etti. Toplantıda, Başmüftülük Genel Sekreteri Celâl Faik de hazır bulundu.

Sayın Başmüftü, misafirine Başmüftülüğün faaliyetleri hakkında bilgi verdi. Görüşme esnasında Başmüftülük teşkilâtının artıları ve sorunları ile ülkede yaşayan Müslümanların durumu da konușuldu. Buluşma samimi ve dostane bir atmosferde gerçekleşti.

SOFYA Büyükelçiliği Ticaret Müşavirine Ziyaret

Yüksek İslam Şurası Başkanı Vedat S. Ahmed önderliğinde Başmüftülük Helâl Belgelendirme Komisyonu başkanı Halil Hocov ve üye Beyhan Mehmed, Türkiye Cumhuriyeti Sofya Büyükelçiliği Ticaret Müşaviri Emrah Sazak'ı makamında ziyareti. Görüşme esnasında Bulgaristan'da helâl gıda üretimi, piyasalarındaki helâl ürünler ve yurtdışına ihraç konusuldu. Başmüftülüğün helâl ürünlerin yaygınlaşması konusunda çalışmaları anlatıldı. Ayrıca Türkiye'nin bu alanda çalışmalarının ülkemizde bilinmesinin faydası üzerine duruldu.

„IRKÇILARA HAYIR!“

Her sene ırkçılar tarafından düzenlenenme olan „Lukov marş“a karşı 12 Şubatta Sofya'da yürüyüş düzenlendi. Barış yürüyüşüne yüzlerce kişi katıldı. „Lukov marş“a karşı düzenlenen yürüyüş, „Sokaklarımızda Irkçılara Hayır“ sloganı ile düzenlendi.

İMAMLARLA MÜSLÜMANLAR DERGİSİ ABONE KAMPANYASI DEĞERLENDİRİLDİ

Kırcaali Bölge Müftülüğünün bölgedeki imamlarla düzenlediği toplantıda Müslümanlar dergisi abone kampanyası konuşuldu ve sonuçları değerlendirildi. Müftü Vekili Erhan Recep'in sunduğu rapor sonucunda üstün başarıları sebebiyle Dobromitsi köyü imamı Süleyman Haciveli Bölge Müftüsü Beyhan Mehmed tarafından özel olarak seçilmiş sarık ve cubbe ile ödüllendirildi.

ŞUMNU'DA AHMED DAVUDOĞLU ADINA DÜZENLENEN SEMPOZYUM BİLDİRİLERİ KİTAPLAŞTIRILDI

Başmüftülük, Sofya Yüksek İslam Enstitüsü, Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakultesi ve İstanbul ümraniye Belediyesinin ortak projesi olarak 2013 yılında Bulgaristan'ın Şumnu şehrinde gerçekleşen İslâm Âlimi Ahmed Davudoğlu Uluslararası Sempozyumunda sunulan bildiriler kitaplaştırıldı.

Eser Deliormanlı İslâm âlimi Ahmed Davudoğlu'nun hayatı ve şahsiyeti, din eğitimi ve öğretimine katkıları, Bulgaristan'daki hizmetleri, fikih çalışmaları ve alimin itikadi görüşlerini içermektedir.

Ahmet Davutoğlu 20.yüzyılın başlarında Deliorman'da dünyaya gelmiştir. 1912'de Şumnu'ya bağlı Kalaycıköyde doğmuştur. Şumnu'daki Medresetü'n-Nüvvab'da ve Ezher Üniversitesinde eğitimi devam etmiştir. ☀

Уроките са истина, а Вярата В мънисма – заблуда

Вярата в Аллах и неведомото е кодирана в гените на човека. Всеки човек вярва. Вярата понякога се проявява, а понякога е само потенциална.

Вярата може да е правилна, но и неправилна. Източникът на правилната вяра е Аллах. Религията, пратениците на Аллах и свещените книги са за известяване на автентичната вяра.

Макар че човекът от векове има връзка с правата вяра, той от любопитство, отделяйки се от главната улица – правилната вяра, все е надзъртал в малките улички. Когато това придобило вид на прекалено любопитство, станало съмъртоносно за човека. Защото се обърквал в тъмните улички, а появилите се „водачи“ му помагали да потъне още повече в калта и да не може да достигне до светлината, която ще го изкара на главния път.

Правилната вяра е сияйна, веднага се усеща. Няма как да не я забележите, само може да се преструвате, че не я виждате. Грешните вярвания са тъмнина. В нея понякога могат да се появят проблясъци, подобно на падащите звезди, но те заблуждават. Затова човек, когато избира вярата си, трябва да подходи много сериозно. Не бива да тръгва подир падащите звезди, докато пред него стоят слънцето, луната и ярките звез-

ди, които ще го отведат до съкровището на вярата.

Суеверията, които можем да определим като деформирани и недостоверни убеждения, и породените от тях дела приличат на падащите звезди, които се появяват през нощта. Те привличат вниманието, но веднага след това изчезват. В тях има доза истина, светлинка, но това е само за привличане на погледа. Затова не е проблем човек да знае за падащите звезди, но е пагубно да ги следва. Според кораничното разбиране не е забранено да се притежава знанието за магията, но е харам, греховно е да се прави магия, независимо дали е бяла, черна или лилава.

Според думите на Мухаммед (с.а.с.) участването е факт. То може да се лекува с четене на Коран или дуа. Но носенето на мънисма против уроци е грех, категорично е забранено. Защото при първото се търси помощ от източника на изцелението, а при второто – от нещо, което не е одобрено от Аллах, извора на изцелението. Това отдалечава човека от Него, защото изпада в съдружаване – ширк.

Именно затова отдалечаването от суеверията и пошлите вярвания означава притежаване на достоверна и устойчива вяра, която дава спокойствие и изцеление на сърцето.

Ведат С. Ахмед

СЪДЪРЖАНИЕ

- 02 Азис Ефенди Хасанович мюфтията на Хърватска: „Всички мюсюлмани в Хърватска са обединени в една мюсюлманска общност“
- 05 На Аллах се моли и от Него искаш...
- 06 С бабини лекове – донякъде
- 08 Неосъзнатият грех
- 10 Стойте далече от гадаенето!

- 12 „Черна комка га не ти премине път!“
- 14 Как да накараме детето си да притикне към намаза? 11 препоръки към родителите
- 16 Бракът през погледа на съвременната младеж
- 17 Имам Муслим
- 18 Накрамко

АЗИС ЕФЕНДИ ХАСАНОВИЧ МЮФТИЯТА НА ХЪРВАТСКА „ВСИЧКИ МЮСЮЛМАНИ В ХЪРВАТСКА СА ОБЕДИНЕНИ В ЕДНА МЮСЮЛМАНСКА ОБЩНОСТ“

► Ваша чест, първо бихте ли ни казали няколко думи за себе си?

Роден съм в Босна-Херцеговина, през септември, пето дете в семейството на имам Садък ефенди. Завърших начално училище в Сребреница, след което отидох в Сараево, за да продължа обучението си в медресето „Гази Хюсрев Бей“. Беше съвсем логично по отношение на образоването ми, тъй като баща ми и неговите предци са били имами в продължение на 12 поколения; някак си исках да продължа традицията. Разбира се, любовта към ислама и исламската теология бяха главната сила да следвам в тази сфера на образоването. След завършването си на медресето се завърнах в Сребреница, където работех като имам, докато не ни насилиха да се преместим оттам заради агресията, която се превърна в геноцид; този геноцид отне баща ми и и други 36 души от рода ми. Дойдох в Загреб, започнах да работя като имам в джамията в Загреб. По-късно станах главен имам, после асистент и заместник на мюфтията, а през 2012 бях избран за Директор на Мешихата и мюфтийството в Хърватия.

► Бихте ли ни разказали накратко за Хърватска, един вид като въведение към разговора ни? Какво е населението на страната, основните религии, икономически и политически условия?

Република Хърватска е красива страна, с невероятна природа и море и любезни хора; трябва да я посетите, за да придобиете по-добра представа. Населението ѝ е около 4,3 милиона души. През 1991 г. получи независимостта си след разпадането на Юgosлавия, а през 2013 г. стана 28-та страна-членка на ЕС. Република Хърватска притежава потенциал във всеки сегмент от икономиката, не само в туризма, но и в науката, технологиите, земеделието, корабостроенето и други. Този потенциал се ползваше ограничено, понеже периодът на прехода създаваше спънки, които не му позволяваха да се развие в пълния си капацитет. През последните няколко години, ситуацията се подобри и икономиката отбелязва добър напредък. По отношение на политиката бих желал да отбележа, че във връзка с позицията на религиозните общности правната рамка в Хърватска е вероятно най-добрата в Европа, и по-важното, законите в това

отношение се изпълняват докрай.

► Колко мюсюлмани живеят в Хърватска? Кои са тези мюсюлмани – откъде са дошли, къде живеят, какво вършат, на какви места живеят?

Съгласно последното преброяване в Хърватия 1,5 процента от цялото население са мюсюлмани, малко по-мако от 63 000. По-голямата част са от Босна, има и от Македония и Косово, а също и от други страни. Най-голямата част от мюсюлманите живеят в Загреб, после в Риека, Пула, Сисак, Осиек, Сплит, Карловац, Гуня и други градове в страната. Мюсюлманите са се интегрирали изцяло в обществото и работят в различни браншове на икономиката – от научните сфери до производствения сектор.

► Какви са основните институции и организации?

По отношение на религията основната институция на мюсюлманската общност е Мюфтийството, която е единственият орган, упълномощен да тълкува ислама и осигури адекватно образование и обучение на мюсюлманите. Всички мюсюлмани в Хърватска са обединени в една мюсюлманска общ-

ност, независимо от техния етнически, национален или друг произход. Има и други организации, но те се занимават с други аспекти от живота като култура, политика, др., но що се отнася до исляма, мюсюлманската общност е единствената организация, която се занимава с това. Мюсюлманската общност е организирана по начин, че да има собствен парламент, който прокарва наредбите, засягащи нея, има мерки, които са наложени на мюсюлманската общност, който е основният административен и религиозен орган, 15 меджлиса в 15 градове и четири институции: исламска гимназия, център за хелял сертифициране, земеделието и вакъфите на мюсюлманската общност в Хърватска.

► В миналото, за определен период сте били под комунистически режим като нас. Какъв е ефектът от този период върху общността?

Краят на Втората Световна война донесе трудности за мюсюлманите в Хърватска, тъй като комунистическият режим разруши единствената джамия в Загреб (тя беше и единствената по онова време в Хърватска) и уби муфтията на Исмет ефенди Муфтич. Беше трудно да се намерят хора, които да се занимават с нуждите на общността, а репресивните мерки в началото бяха огромни. С течение на времето натискът от страна на режима отслабна и мюсюлманите започна-

ха да се организират по-лесно помежду си. Но си беше период на предизвикателства, особено след Втората Световна война.

► Колко джамии има в Хърватска сега? Кога са построени? Коя е най-голямата и известна джамия в страната?

Понястоящем имаме 3 джамии, двете са исламски центрове. Най-голямата е в Загреб, тя е и най-известната, най-новата е в Риека, някои казват, че тя е шедьовър на обредната архитектура, а третата и най-старата е в Гуна от 1969. Имаме и месджиди (молитвени домове) в други 18 градове; очакваме да се построят джамии в Осиек и Сисак.

Как Виждате съотношението при посетителите и молещите се в джамията?

Имаме много посетители, особено немюсюлмани, но средно на седмица броят на молещите се е много по-голям, особено в петък.

► Какъв е статутът на доставчиците Ви на религиозни услуги? Какъв е образователният им статут? За плати и др. - как покривате на материалните и финансовите си нужди?

Имамите и учителите се наемат от мюсюлманската общност в Хърватска, по-точно те трябва да получат мандат от мюсюлманската общи-

ност, за да предоставят религиозни услуги. Всичко се финансира от мюсюлманска общност. Образованието си получават в надеждни образователни центрове. Мюсюлманската общност в Хърватска е подписала специално споразумение с правителството на Република Хърватска, което им дава пълно право с пълна отговорност. Заради мюсюлманската общност муфтиите имат свободата да организират религиозния живот, но в същото време носят и пълна отговорност за това. Дейностите по религиозно обучение се подпомагат от държавата, тъй като преподавателите, които преподават ислям в обществените училища, са заплатени от държавата (Министерство на образованието). За инфраструктурата и други проекти получаваме помощ от нашите братя и сестри, но основните финанси обикновено се събират от членовете ни.

► Какви услуги предоставяте като институцията на исламската общност?

Трудно е да се посочат всички дейности, които провеждаме в мюсюлманската общност и резултатът от тях. Като мюсюлманска общност предоставяме религиозни услуги, обучение, опека в болници, военни и полицайски услуги, обучение на

Джамията в Загреб

военни служби и полицейски отде-ли относно исляма, за да се избегнат недоразумения, сертифициране за хелял, хуманитарни помощи и много други. Основаваме наши списания и публикуваме книги и образователни материали. Поддържаме икономиката чрез сертифициране за хелял, но също и разпространя-ваме сведения за хелял и исламски-те норми чрез обучениета за хелял. Важно е да се отбележи, че в момен-та промотираме инициатива, която се подкрепя от папа Франциск, ев-ропейските институции, държав-ния департамент на САЩ и мно-го страни от исламския свят; ини-циативата се отнася до определяне на позицията на малцинствени религиозни групи. Вярваме и сме си-гурни, че моделът, прилаган в Хър-ватска, може да е ключ за разрешаване на проблеми от такова естест-во и в други страни.

► Какви видове дейности организира-те за младите хора?

Всяка година се организират ня-колко конференции за мюсюлман-ската младеж в Хърватска. Те съби-рат младежи-мюсюлмани от Хър-ватска и региона. Но по-важни са религиозното обучение и семина-ри, които се състоят ежедневно. Образоването е най-добрият въз-можен начин за предпазване от не-желани ситуации като радикализъм или неразбиране на религията. Та-

ка че полагаме огромни усилия на-шата младеж да разбере исляма та-ка, че все едно е преподаван от Му-хаммед (с.а.с.). Освен конференции и семинари имаме и зимни учили-ща и летни лагери, където младежите ни се обучават по различни те-ми по математика, география, ис-тория, химия, физика, а също и ре-лигия. Редовно организираме и на-сърчаваме младежите ни да участват в различни програми, органи-зираны от надеждни международ-ни институции.

► *Въпреки че сте малцинство в страната си, предприeli сте Важни стъпки по въпроса с хелял сертифицирането. Бихте ли ни каза-ли накратко какво вършите по та-зи тема?*

Хелял стандартът ни е регис-триран като част от националните

стандарти и регулатии на Хърват-ска, което означава, че е признат от държавата, и никой не може да се занимава с въпроси, засягащи хе-лял, освен упълномощения пер-сонал съгласно стандарта за хелял. Стандартът за хелял е създаден въз основа на правилата и наредбите на шериата, а също и включва всички стандарти и регулатии, приети от Hazard Analysis and Critical Control Point (HACCP) - Анализ на опас-ностите и контрол на критични-те точки. Интересно е да се упомо-не, че стандартите и процедурите за хелял, изпълнявани от Центъра за сертифициране за хелял, са едни от най-строгите и няма произво-дител на хранителни продукти или други производители, които да са получили сертификат за хелял пре-ди да са минали 6 месеца на обуче-ние и стриктен контрол. Това, кое-то е важно, е, че всичко се проверя-ва редовно, и трябва да отбележа, че фирмите, които са получили серти-фикати за хелял, са много отговор-ни и отзивчиви по отношение на стандартите за хелял. Те са наясно, че хелял е свързан с религията, не с икономиката, независимо, че имат много ползи от него. Това е нещо като ситуация, от която всички ние получаваме по нещо: мюсюлманите получават хелял продукти и услуги, а партньорите ни – повече възмож-ности за напредък, което е една ху-бава история. ☺

На Аллах се моли и от Него искай...

„От Ибн Аббас, се предават думите: „Седях един ден [на езditното животно] зад Пейгамбера саллялаху алейхи Ве селлем и той каза: „Момче, ще те науча на [полезни] слова: „Пази [повелите на] Аллах, и Той ще те пази! Пази Аллах и ще Го откриеш пред себе си! Ако искаш, от Аллах искай! Когато молиш за подкрепа, Аллах моли! И знай: гори цялата общност да се насьбере, за да са ти от полза в нещо, ще са ти от полза само с нещо, което Аллах е предписал в твоя изгода! И ако се насьбераат, за да ти навредят с нещо, ще ти навредят само с нещо, което Аллах е предписал в твой ущърб. Калемите са прибрани и свитъците са изсъхнали.“ (Тирмизи)

СЕЛЕВИ МУРАД ТЕОЛОГ

В ТЕЗИ ДУМИ ОТПРАВЕНИ към тогава невръстното момче Ибн Аббас виждаме как Пратеникът (с.а.с.) иска да изгради у него истинска обвързаност със Създателя. Обвързаност, която няма да позволи в душата му да покълне нито едно зърнце суеверие или съмнение. Обвързаност, която трява да освободи душата и разума и да ги насочи към търсене на закономерностите, заложени от Аллах във Вселената.

Следвайки наставлението на Пратеника (с.а.с.), ако искаем да се чувстваме защитени и пазени, то това можем да го постигнем не като закачим предмети върху себе си, а като изпълняваме повели-

те на Аллах и страним от забраните Mu. Така ще усещаме подкрепата на Създателя ни и ще го откриваме винаги пред нас и до нас, когато го споменем. Когато спазим повелите на Аллах и усещаме неговото присъствие в нашия живот е съвсем нормално да искаем само от Него и да молим за подкрепа само Него. Наставлението на Пратеника (с.а.с.) е в синхрон със знамението, което четем в молитвите си ежедневно „Само на Теб служим и само Теб за подкрепа зовем.“ (1:5)

Сред признаците за това, че сме под закрилата на Всевишния Аллах е спокойствието в сърцето и усещането за щастие вследствие на изпълнението на повелите Mu. „А който вярва в Аллах, Той напътства сърцето му.“ (64:11). Същият Ибн Аббас, към когото е отправено наставлението на Пратеника (с.а.с.) в споменатото по-горе предание, казва тълкувайки това знамение: „Напътства сърцето му към увереност, вследствие на което знае, че това което го е застигнало не е можело да го подмине и това, което го е подминало няма да го застигне.“ Това е увереността и вя-

рата, която са изградили пратениците, и към която ние трябва да се стремим. Худ (а.с.) казва на своя народ: „Аз се уповавам на Аллах, мой Господ и вашия Господ. Няма твар, която Той да не държи под Своя власт. Моят Господар е на правия път.“ (11:56)

Това е основната ос на завещанието на Пратеника (с.а.с.) към Ибн Аббас в частност и към всички мюсюлмани – да знаем и да сме убедени, че Аллах е Господарят на хората, и че Той се разпорежда сред своите създания. „И ако Аллах те засегне с вреда, не ще я отмени друг освен Него. И ако ти иска добро, никой не ще отклони Неговата благодат.“ (10:107). В противен случай ще се страхуваме от всяко нещо, което ни застигне, ще вярваме и ще следваме всякакъв вид суеверия и вярвания разпространени сред хората. Това е непосилно бреме за човек и окови, които го спират от всякакъв вид развитие. А Аллах изпрати Мухамед (с.а.с.) да покаже правия път, да снеме това бреме и да премахне тези окови. „И снема бремето и оковите, които са на тях.“ (7:157)

С бабини лекове – донякъде

ДЖЕМАЛ ХАТИП
ЕКСПЕРТ ОТДЕЛ „ИЗДАТЕЛСТВО“

Както всички останали деца, и Исмаил обичаше да скача и играе в ситния пясък, разтоварен за потребностите на новопостроените къщи. Една такава камара имаше и пред техния дом тогава. Къщата им беше съвсем нова и предишния ден баща му беше докарал цял „Зил“ със ситен пясък за мазилката, която щяха да

слагат на горния етаж. Имаха и съвсем нова тераса, все още без парапет, висяща като платформа за скачане в басейн над самата купчина с пясък. Заедно с всичко това имаха и гости, майките на почти всичките му приятели бяха на седянка у тях. И докато те предяха и плетяха вътре на топло, децата им вече бяха започнали да се със-

тезават кой ще скочи по-далеч в пясъка от върха на купчината. Всички се редяха един след друг и се мятаха в пясъка, който се разширяваше все повече и повече.

Този път беше ред на Исмаил. Днес той като домакин трябваше да покаже на всички, че е много смел и не се страхува от това да скочи най-високия и дълъг скок. Изкачи се на терасата на втория етаж, която висеше точно над купчината. И въпреки че самият той забеляза, че се е изкачил на по-високо, отколкото е необходимо, за него вече връщане нямаше. Та нали всичките му приятели след това щяха да му се смеят и да го наричат страхливец!? Отстъпли една-две крачки назад, събра сили и се хвърли в

Оттогава Исмаил никога не забравя думите на дядо си: „Нашият Пейгамбер (с.а.с.) е казал: „Аллах не е създал болест, без да е създал лек за нея“, но ние трябва да го търсим...“

празнотата пред себе си. Когато се усети, вече беше долу, видя, че всички са се надвесили над него и го чакат да стане. Исмаил вече беше герой! Всичко беше отминало и нямаше защо да се страхува.

Да, но когато стана и се опита да пристъпи, видя, че ходилото на десния му крак стои почти в обратна посока. Не можеше да повярва на очите си! Не че изпитваше никаква болка в крака, но не можеше и да пристъпи напред. Веднага повикаха майка му и след малко той се оказа заобиколен от поне десет „докторки“ специалисти. Едната му опъваше крака напред, другата се опитваше да го изправи, третата го разтриваше, четвъртата, петата, шестата охкаха и вайкаха, че си е счупил крака, другите казваха, че детето е уплашено и така настъпък. Най-накрая решиха, че му няма нищо, че кракът му не е счупен, че само е изместен и че ако бил счупен, нямало да помръдне от мястото си. Причината за болката в крака му се криела в това, че детето било „уградисало“ (тоест попаднало на лоши духове), като се хврлило от терасата, и сега трябвало да му се лее куршум и да му се бае. Речено – сторено. Още до вечерта посетиха баба Фатме, която му ля куршум, след нея хала Емине, която го разтри със зехтин и му побая.

На другия ден Исмаил се почувства още по-зле. Кракът му беше подут и той вече въобще не можеше да стъпи на него. Някои от вчерашните жени – които не бяха забравили за своя пациент, – отново бяха утаях и загрижено се чудеха с какво още могат да му помогнат.

Най-накрая решиха, че детето наистина е „уградисало“ на много лоши джинове и трябва да се лекува по-специално. След кратко съвещание те решиха, че Исмаил трябва да се изведе от селото, така че да прехвърли три бърчини (хълма), да премине три падини и три рекички, та след това там някъде да се намери голямо дърво, да се изкопае тунел под корена му и детето да се приведе три пъти по три под него. Да се изкара горната му дреха и да се зарови под това дърво, тогава анджак щяло да се куртолиса (спаси) от тази лоша болест.

Начаса беше намерен кон. Качиха Исмаил на него и жените тръгнаха към вече определеното място. След два-три часа пристигнаха на един нисък хълм, избраха високо дърво, изкопаха малък тунел под корените му и прекараха Исмаил точно девет пъти през него. Най-накрая свалиха горната му дреха, заровиха я в корените на дървото и когато всичко беше свършено, тръгнаха обратно към селото. Върнаха се по

акшам вакти.

Научил за всичко това, дядото на Исмаил ги очакваше в двора на къщата им. След като го видяха, жените оставиха коня и уплашено се дръпнаха встрани. Дядо Ариф пристъпи към коня, свали Исмаил от него и го оставил внимателно на пейката. После се обърна към тях и започна да ги хока:

– Та не ви е ли срам, мори, та не ви ли е грях от това диете! Та не ви ли е страх от Джена-бу Аллах, та на Него ширк сторивоте!? Ами ако му стане на тва диете нящу, та да усакатие, кой, мори, ще отговоре за ние-го!? Кой мори ще каже на баща му що сте сторили!?

Жените гледаха в земята. Нямаше между тях такава, която да отговори на Ариф ходжа. На сутринта, още сабахлейн, той закара Исмаил при селския лекар, а оттам веднага го пратили в болница. Вечерта, когато се върнаха обратно вкъщи, жените се натрупаха да разберат какво се е случило с крака на Исмаил. С облекчение всички научиха, че наистина не бил счупен, но ако Ариф ага не се бил сетил да го отведе в болницата, то след ден или два кракът му щял да хване гангrena и можело да се наложи да го отрежат след време...

Оттогава Исмаил никога не забравя думите на дядо си: „Нашият Пейгамбер (с.а.с.) е казал: „Аллах не е създал болест, без да е създал лек за нея“, но ние трябва да го търсим...“ ☺

НЕОСЪЗНАТИЯТ ГРЯХ

МУРАД БОШНАК РАЙОНЕН МЮФТИЯ НА ПЛЕВЕН

ПРАВО НА ВСЕВИШНИЯ Аллах е да подлага по различен начин на изпитание Своите раби. Той е Създателят и Господар на вселената и всички Негови раби са длъжни да му благодарят, когато биват подложени на изпитание, и да го молят за улеснение за преодоляването му.

Шейтанът, който съществува човешкото съществуване и го следва неотклонно, разполага с разрешение от Аллах (дж. дж.) да се опитва да влияе върху постъпките на человека, да се стреми да намали или унищожи вярата му, като дори разполага с огромен ресурс за постигането на целта си. Той се опитва да предизвика смут в душата на вярващия и по този начин да направи уязвима неговата вяра. Често хората биват изпитвани чрез страх и болест. Страх от непознатото и никаква сериозна болест, точно тогава вярата

на човек бива податлива на всякакви внушения и е лесно уязвима. Ако липсват религиозни познания у человека, попаднал под ударите на изпитанието, шейтана ще се възползва от тази слабост и започва да нешепва и насочва към неща, които ще помогнат на человека да преодолее това изпитание. В такъв момент човек става суеверен, а суеверието са част от ресурса на шейтана, който той използва. Възползвайки се от недостатъчното познаване на религията, шейтана започва да влияе на хората, които от своя страна попадат в капана, и опитвайки се да преодолеят страха си или да се излекуват, прибягват до непозволени действия, диктувани от самия него.

Страхът в тези моменти е оправдан, защото хората наистина биват подлагани на изпитание, но трябва да преодолеят то-

ва изпитание само по позволен от Аллах Теалля начин. Не бива да прибягват към методите на шейтана, защото много често търсейки помощ и защита хората посягат към непозволени неща и съзнателно, подсъзнателно или несъзнателно извършват голям грех. Между хората се разпространяват много методи, чрез които се стремят да преодолеят болестта например, като едни от най-разпространените са: връзването по ръцете на различни конци – особено червени, връзване на муски, на никакви мъниста или пък чесън. Което от исламска гледна точка няма никаква основа и е напълно погрешно.

Връзването на муска, конци мартиеници или мъниста с цел предпазване от болести, уроци или защита от нещо е строго забранено.

Укбе ибн Амр предава в дос-

СЪОБЩЕНИЕ ОТ ОТДЕЛ „СОЦИАЛЕН“

тoverен хадис, че веднъж при Пратеника (с.а.с.) дошла група хора, които да му се закълнат. Той приел клетвата на деветима, а на десетия не я е принял. Тогава му казали: „Пратенико на Аллах, прием си клетвата от деветима, а от десетия не я прием!“ А той им отговорил: „Той носи муска“. Чувайки това, този човек пъхнал ръката под дрехата си и маxнал муската. Пратеникът (с.а.с.) прием и неговата клетва, след кое то казал: „Който закачи муска, е извършил ширк“. (Ахмед ибн Ханбел)

При положение че самото връзване на муска е такъв грях, какво остава, ако връзваме някакви други неща върху себе си.

В следващия хадис ще ни се изясни още повече каква опасност за вярата крият такива суеверия и заблуди.

Иса ибн Абдуррахман ибн Ебу Лейля казва: „Отидох при Абдуллах ибн Укайм ел-Джухени да го посетя, защото беше болен, и казах: „Защо не закачите нещо?“, а той отговори: „Смъртта е по-близко от това. Пратеника (с.а.с.) каза: „Онзи, който окачи нещо, ще бъде оставен на това“. (Тирмизи, Ахмед ибн Ханбел)

Чудно е поведението на някои братя и сестри, които забравят своя Създател и Господар, от когото трябва да търсят помощ и закрила, и се обръщат към врачи и „ходжи“, които в повечето случаи дори не са напълно въобще с исламската религия. В такъв момент трябва да се сетим за словата на Аллах: „Кажи: „Моят Господар възбрани

само скверностите, явните от тях и скритите, и греха, и гнета без право, и да съдружавате Аллах с онова, на което не е низпослал довод, и да говорите за Аллах онова, което не знаете“ (ел-Араф, 7: 33).

Следващият хадис трябва да действа отрезвяващо на хора, които попадат в капана на шейтана, и винаги да го имат предвид:

Пратеникът (с.а.с.) казва: „Ширкът (съдружаването с Аллах) сред този уммет е по-неосезаем и от звука от ходенето на мравката“. Как да се предпазим от него, Пратенико на Аллах? – попитаха сахабите. Кажете: „Господарю мой, търся Твоята защита от ширка, за който знам, и търся прошката за онова, кое то не знам“. (Ахмед)

Тревожното в тази ситуация е, че хората от мюсюлманската общност, които прибягват към такива постъпки, не отричат съществуването на Аллах (дж.дж.). Явно тези техни постъпки са продиктувани от не знание или поради попадане в по-тежка заблуда. Необходимо е да знаят, че тези постъпки са пагубни от няколко гледни точки. Тези неща не само че не могат да помогнат на този свят, но ще бъдат причина за наказание в ахирета.

Търсете спасението и помощта от Аллах (дж.дж.) само по позволения и посочен от съмия Него начин, за да бъде постигнат истински успех на този свят, чрез който да заслужим задоволството на Всевишния Аллах. ☺

УВАЖАЕМИ
БРАТЯ МЮСЮЛМАНИ,
Последната актуална информация за събраните средства от „Седмица на сираците“ - 2016 г. надвиши на **121 131,10 лева**. Тази сума е с добавените настоятелства, които по-късно се отчетаха по РМ.

Отдел „Социален“ искрено се извинява за допуснатите печатни грешки и пропуснати МН от списъка, който беше издаден във втори брой на сп. „Мюсюлмани“.

Районно мюфтийство	Мюсюлманско настоятелство	средства
Благоевград	с. Долно Осеново	673,00 лв.
	с.Краище/Исмаил	40,00 лв.
	с.Краище/Халил	32,00 лв.и 20 €
Кърджали	с.Орлица	138,00 лв.
Смолян	гр.Чепеларе	60,00 лв.
	с.Страшимир	45,00 лв.
	с.Старцево	88,00 лв.
	с.Загражден	45,00 лв.
	с.Витина	80,00 лв.
	с.Селча	62,10 лв.
	кв. Горно Влахово/ Смолян	45,00 лв.
Търговище	с.Козица/Ахмед Алиш	229,00 лв.
	с.Кардам	100,00 лв.
	Омуртаг Зинджирли джами	42,00 лв.
	с.Руец	65,00 лв.
	с.Опака/ Гюлхан Ереджебов	100,00 лв.
Хасково	Частен дарител	1153,00 лв.
	Благотворителни картички	1583,00 лв.

Стойте далече от гадаенето!

(Тефсир на 90-ти айет на сура ел-Майде)

СЕФЕР ХАСАНОВ
ПРЕПОДАВАТЕЛ ВЪВ ВИИ

Ей вие, които сте повярвали! Алкохолът, хазартът, камъните (за жертвоприношение) и стрелите (за гадаене) са единствено мръсностя-дело на Шейтана. Затова странете от тях, та да нанесете ущастие.

За истински вярващия единствено Аллах има съвършено знание относно това кое е добро и кое е зло за човека, като му е повелил едното и забранил другото. И докато основен фактор за задължителността или забраната на определено действие са ползата и вредата, които в повечето случаи могат да бъдат осъзнати с разума, то понякога в дадено нещо може да има едновременно полза и вреда, така че човешкият разум да не може правилно да прецени кое наделява над друго-

то, или човешката душа силно да желае нещо въпреки преценката на разума, че е вредно. И в двата случая окото на разума се нуждае от светлината на словото на Създателя, като проводникът на тази светлина до човешкото сърце е вярата. Ето защо в Свещения Коран при налагането на норми айетите започват с обръщението „Ей, вие, които сте повярвали“. По този начин за вярващия извършването на дадено действие или въздържането от него се превръща в акт на служение на Съз-

дателя, при което вярата мобилизира всички сили на тялото и ума, позволявайки му не само да надделее над страстите, а да изпита и духовно удовлетворение. Споменаването във въпросния айт на гадаенето със стрели, наред с алкохола, хазарта и жертвоприношението за идолите, показва степента на забранеността му. Както се забелязва от пръв поглед, общото между тези четири деяния е неоспоримата вреда на първото от тях върху целостта на разума, а на останалите три – върху убежденията.

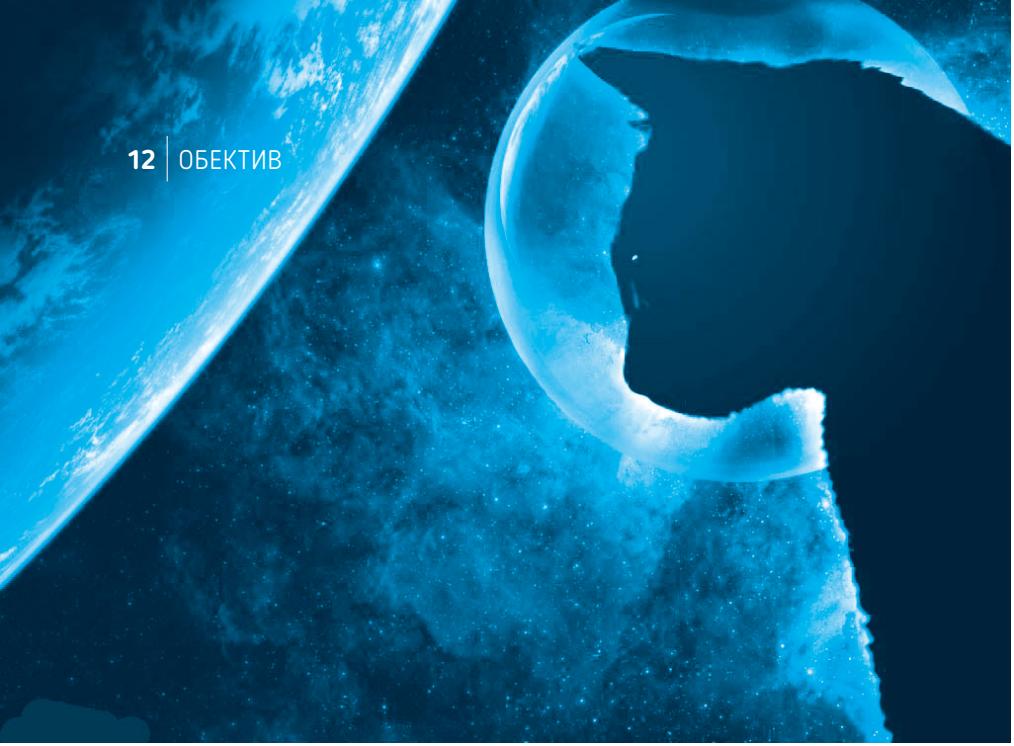
В предислямското арабско общество, сред идолопоклонниците, била разпространена практиката да взимат решения на базата на различни суеверия, най-разпространените от които били две. Едното – да пуснат птица да лети, при което, тръгне ли надясно, го приемали за добра поличба, а тръгне ли наляво – за лоша. Другото, споменато в настоящия айт, било тегленето на стрели, като в светилищата на идолите, а понякога и в домовете, се намирали съдове или кальфи с малки стрели, на някои от които пишело „прави“, а на други – „не прави“. Така че опитващи се да вземе решение бръквали с ръка и изтеглял една от стрелите, вярвайки, че доброто за него било онова, което пишело на стрелата. В Свещения Коран това действие, заедно с всяко едно от останалите три, е наречено „мръсотия – дело на Шейтана“. По този начин Аллах създава у человека сетивна представа, че въпросните действия мърсят разума и вярата, които осигуря-

ват връзката му със Създателя. Отделно, окачествяването на споменатите дела като присъщи за Шейтана, спомага за възприемането им като противопоставяне на Аллах, което води до още по-силна мобилизация на вярата.

Като основен фактор за забраната на гадаенето на добро и злото изпъква несъвместимостта му с убеждението, че абсолютно знание за бъдещето и за това кое е добро и кое е зло за человека има единствено Аллах, както и че ползата и вредата са единствено от Него. Повелята за странене от избрените деяния и споменаването му като условие за успех в земното и отвъдното допълнително изтъква вредата на всяко от тях. По аналогия на гадаенето за добро и зло със стрели, в ислама е забранено всичко от този род, като гледането на карти, на кафе, на ръка и т.н. Подобно действие, дори да не е съпроводено с убеждение, че някой друг освен Аллах може да знае бъдещето и кое е добро или зло за человека, само по себе си, както се разбира от айета, е голям грех, изискващ теубе/покаяние. А в случай че човек повярва в подобно нещо, той загубва вярата си, тъй като убеждението в съвършенството на знанието Му е част от нея. Първото се потвърждава от хадис, в който Пратеникът на Аллах (с.а.с.) казва: „Който отиде при гадател (за да го питат нещо, дори и да не му повярва), не му се приема намаз четиридесет денонощия“, а второто – от друг хадис, гласящ: „Който отиде при гадател и му повярва, то той се е от-

рекъл от низпосланото на Мухаммед“.

Както при всички останали забрани в ислама, така и в случая с гадаенето Създателят е представил алтернатива, която, от една страна, да задоволява вътрешната потребност на раба от търсене на знание за по-добро от източник с по-съвършено знание, а от друга, да е в хармония с убеждението му в съвършенството на Аллах. Тази алтернатива, наречена истихаре (ар.: искане на доброто), в хадис, предаден от известния са-хаби Джабир б. Абдуллах, представлява дуа, на която Пратеникът на Аллах е учел мюсюлманите така, както ги е учел на сура от Свещения Коран. При тази дуа човек най-искрено се обръща към Аллах с думите: „О, Аллах, наистина искам добро чрез знанието Ти и искам сила чрез силата Ти. При условие че знаеш, че това нещо (назовава го) е добро за мен в религията ми, в земния и в сетния ми живот, то предопредели ми го, улесни ми го и ми го стори благодатно. А при условие че знаеш, че това нещо (назовава го) е зло за мен в религията ми, в земния и в сетния ми живот, то отдали го от мен и ме отдалечи от него и ми предопредели добро, където и да се намира“. Така тази дуа се явява акт, с който човек най-ярко декларира вярата си в безграничността на знанието и силата на Аллах. Също така чрез тази алтернатива вярващият изпълнява повелята за странене от гадаенето и гадателите и открито заявява желанието си да спечели обещания за това успех. ☺

„ЧЕРНА КОТКА ДА НЕ ТИ ПРЕМИНЕ ПЪТ!“

За суеверията на мюсюлманите в България

Д-Р ЙЕЛИС ЕРОЛОВА ГЛ. АСИСТЕНТ В ИЕФЕМ-БАН

Суеверията, свързани с определени предмети, животни, хора, места, явления и действия със свръхестествени сили, заемат все още голямо място в мирогледа на нашите мюсюлмани. Те са преплетени както с религиозните им убеждения и етническите им традиции, така и с културното влияние на българското общество. Най-общо могат да се класифицират като вярвания: в определени знамения (предзнаменования, поличби); в обредни практики, целящи да предпазят, да пречистят, да създадат нещо добро, да предсказват или да навредят; в хора и места, свързани с отвъдния свет. Голяма част от поверията са характерни и за българското християнско население. Например в много села битуват предзнаменованията, че ако

До голяма степен хората са по-склонни да потърсят причината за личното си нещастие, професионалните си неуспехи или болестите си в намесата на тъмни сили, затова изричат изрази, извършват редица действия и спазват редица забрани, с които да се предпазят.

куче завие като вълк или ако кукувица закука през нощта, някой ще умре. Сънищата също се тълкуват като знаци, по които да се правят предсказания. До голяма степен хората са по-склонни да потърсят причината за личното си нещастие, професионалните си неуспехи или болестите си в намесата на тъмни сили, затова изричат изрази, извършват редица действия и спазват редица забрани, с които да се предпазят.

При мюсюлманите широко разпространен е страхът от урочасване. Вярва се, че човекът, който може да урочасва, има сини на цвят очи или е завистлив, или може да е всеки извън семейството, който е харесал или пожелал нещо наше. За да се „неутрализира“ лошата му енергия, се носи червен конец (за здраве) или синьо око nazar boncuğu („то вижда и събира цялата лошотия“). За най-увязвими се смятат бебетата и малките деца, както и родилките и младите майки. Те не само носят червен конец, но външният човек трябва фиктивно да се престори, че не ги е „харесал“, за да не ги урочаса. При раздялата си с тях дава с пръст от слюнката си или имитира плюене, или ги нарича на шега с обидни имена. Физическото и психическото неразположение при жените също се отдава на урочасване. Ето защо още от малки момичетата са научени от майките и бабите си, винаги когато се прибират въкъщи, да измият лицата си три пъти. В повечето семейства и почти във всяко село има жена, която знае и изрича молитва срещу урочасване, чрез която „то се предава на нея“, а урочасаният бива пречистен. В миналото и днес при някои мюсюлмани булките при извеждането от дома им в деня на сватбата използват блъскави украшения и декорация в облеклото си, за да се предпазят от „лоши очи“ или от урочасване. Освен хора, могат да бъдат урочасани вещи и животни, затова с превантивна цел синьото

око се поставя и в личния автомобил, и над вратата в къщата.

В случаите, в които мюсюлманите тръгват на път или започва нов важен момент в живота им, те търсят Божията благословия и милост, и независимо дали познават Свещения Коран, или не, цитират сурата Фатиха или части от нея: „Бисмиллях-ир-рахман-ир-рахим...“. В семейните, календарните и религиозните обичаи съществуват множество традиционни, както религиозни и чужди поверия за това, което трябва и не трябва да се прави. Така например „не е хубаво да се посещава до 40-ия ден млада родилка с бебето й“, „между два Байрама хората не трябва да се женят или да се сгодяват, нито пък да се правят ремонти на къщата“, ако някой е претърпял нещастие, то се вярва, че на Хъдърлез или в деня на инцидента „трябва да му се направи курбан за здраве, който да се раздае, за да не случи отново“, в случай на смърт, „да не се разсърди покойникът, той не се носи до гробищата от най-близките си, не се слуша музика и не се гледа телевизия поне една седмица след погребението, а по-късно от гробищата винаги се излиза с лице към гроба“. Един от най-популярните примери за българско влияние в културата на мюсюлманите е мартеницата, с която на 1 март всички се закичват за здраве и дълголетие и не по-рано, „за да не ги почерни Баба Марта“.

Интерес представляват вярванията към специални места и хора, които притежават определени свръхестествени сили. И днес масово се посещават текката и тюрбета, считани за свети места, свързани с редица легенди за светци покровители, имащи лечителски сили, които използват, за да помогат, но ако не бъдат почитани, могат и да се ядосат. В тях се правят курбани, изричат се молитви или се оставя конец от дрехата за здраве, болният преспива там, за да се излекува, и т.н. В различни части на страната са известни мъже и жени, дори под името ходжи, които имат определени способности и умения да помогат и вредят по специфичен начин – чрез врачuvане, лечение, магии. Жените, в ситуация на проблем или любопитни за бъдещето си, често се обръщат към гадателки, които могат да „гледат“ на кафе, боб и др. В миналото, а и днес, в случаите на страх се „лее куршум“ или лечителката пуска разтопено на огън олово в студена вода над главата на уплашения. Впоследствие тя разчита образувалата се фигура и назовава причината за страха, като оловният предмет трябва да се изхвърли в река, и така се вярва, че уплашеният е „пречистен“ от страха си. Някои от т. нар. ходжи приготвят амулети и муски, „четат“ определена храна или дрехи за късмет и здраве, правят и развалият магии за любов и смърт. Понякога, ако не намерят лек, мюсюлманите посещават църкви, в които свещениците им четат молитви срещу магии и уроки.

Може да се обобщи, че мюсюлманите в България имат специфични традиционни вярвания за това кое и кога е на хубаво или лошо, какво трябва да се прави и да не се прави, които самите те не възприемат в нарушение на изповядваната от тях религия. Тези вярвания са смятани за културния опит на предците, който трябва да се почита, а съхранението му води до поддържане на мирогледа на общността и нейната сплотеност. ☺

В плен на магьосници и псевдоходжи

ХАЛИЛ ХОДЖОВ
НАЧАЛНИК ОТДЕЛ „ИРШАД“

Аллах Теаля зове към доброто, предупреждава за опасностите и ги забранява. Хората, които притежават разум, оценяват това и се възползват от напътствието на Господаря, а вироглавите цял живот опитват парливите плодове на непослушанието си.

Исламските източници определят магьосничеството като един от най-големите грехове. Занимаващите се с това отвратително дело са продали душите си. Магията вреди на магьосника – ще го закара в джехеннема; на „пациента“, на близките му и на обществото. Семейства се разделят, наслагват се раздор и вражда между хората, губи се вярата и се робува на суетерия и измишълотини. Неслучайно някои от имамите на четирите мезхеба са на мнение, че магьосникът заслужава смъртно наказание. А Аллах Теаля е повелил:

„...И знаеха, че който го закупи, няма да има дял в ахирета. Колко лошо е онова, за което продадоха душите си, ако знаеха!“ (ел-Бакара, 2: 102)

Аллах знае скритото и явното в световете и е пожелал да живеем, без да можем да виждаме бъдещето, но пък ни е дал разум да планираме, да се учим и да се усъвършенстваме.

Отиването при разни гледачки, врачи и други шарлатани е голям грех, а вярата в думите им е куфр (неверие).

„Който отиде при гадател и му се довери, е отрекъл посланието (на Аллах), изпратено на Мухамед (с.а.с.)“ (Муснед)

Враждата, раздорът между хората, наслагването на омраза, лъжата, измамата са все неща, презирани от ислама, но всички те вкупом бъзват от устата на гореспоменатите шарлатани. Аллах да ни заздрави във вярата и да ни запази от попадане в това невежество и неверие. ☺

ВРЕМЕ И ТЪРПЕНИЕ

На първо място нека да отбележим, че са нужни време, търпение, наблюдение и проследяване при процеса на привикване на детето към определени навици и поведения. Преди да пристъпят към възпитанието, родителите трябва да научат децата си да мислят и да бъдат изпълнителни, но също така е важно да вземат под внимание индивидуалните особености на своите деца.

ПОСТОЯНСТВО

Постоянството е необходимо с цел действията на родителите да бъдат съвместими помежду си. Ако единият от родителите заповядва намаза, а другият противоречи, казвайки, че „още е рано...“, това ще премахне желанието за послушание и подражание у детето. А всъщност то трябва да взема пример от цялото семейство, без изключение, по отношение на намаза и послушанието.

ВАЖНОСТТА НА НАМАЗА

Нека детето бъде запознато със значението на намаза в живота на мюсюлманина. Обяснявайте тези неща, като се съобразявате с възрастта и нивото му на разбиране. От една страна, му показвайте как се взема абдест, а от друга – го запознайте с духовното измерение на абдеста, като му разкажете, че това, което се върши, е заповядано от Аллах и Пратеникът (с.а.с.) е този, който ни е показал как да изпълним тази заповед.

ЗАЩО СЕ КЛАНЯ НАМАЗ?

Обяснявайте на децата защо се кланя намаз. Разкажете им, че вярващият човек изпълнява намаза за-

КАК ДА НАКАРАМЕ ДЕТЕТО СИ ДА ПРИВИКНЕ КЪМ НАМАЗА?

11 препоръки към родителите

ради обичта си към Аллах и че в съдния ден на вярващите ще им бъде даден раят, че намазът е един от стълбовете на вярата и отличителен знак на вярващите.

ДА БЪДЕМ ПРИМЕР ЗА ДЕТЕТО

Родителите трябва да бъдат добър пример за децата си чрез своето отношение към намаза, като го изпълняват навреме. Децата до 7-годишна възраст наблюдават и имитират близките си. Без съмнение, ако всеки ден тази молитва се из-

вършва пред детето, то ще приеме и запомни това действие като нещо естествено, няма да му изглежда странно.

ОБИЧ И СЪСТРАДАНИЕ

Силната връзка между родители, на които ще подражава подрастващото дете, ще улесни процеса на привикване към намаза. Прегръщайте и целувайте децата си, показвайте им любовта си, вземайте участие в игрите им. Така те ще ви обичат повече и ще ви приемат като пример за подражание.

ИЗБИРАНЕ НА ПРИЯТЕЛИ, КОИТО КЛАНЯТ НАМАЗ

Важно е хората, с които общува детето, също да кланят намаз. Както се казва в хадиса: „Човек се влияе от вярата на другаря си. Тогава всеки един от вас да внимава с кого ще си дружи“.

Средата на детето може да се формира чрез посещенията му на Коран-курсовете, чрез срещите с децата на вашите приятели или посредством образователните мероприятия, които дават религиозни знания на децата.

НАСЪРЧАВАНЕ И ОДОБРЕНИЕ

Родителите трябва да се придържат към методите на насырчаване, одобрение и насочване. Има много начини за насырчаване. Например можете да похвалите детето за някоя добре свършена задача или да го зарадвате с малки подаръци, когато изпълнява намаза редовно.

БАЙРАМ НАМАЗ И ПЕТЬЧЕН НАМАЗ

Трябва добре да се оползотворява времето на двата байрама и петъчните дни. В тези дни трябва да се посещават джамиите заедно с децата и открито да се показва уважението към празника. За да не се отегчи детето, бихте могли да ходите в различни джамии, в които имамът не удължава хутбето. Така децата могат да придобият навик да посещават джамиите.

ДА СЕ ОТПРАВЯТ МНОГО МОЛИТВИ

Родителите трябва да отправят много молитви за децата си. Както се знае, Аллах приема молитвата, отправена от родителите. Расулюллах (с.а.с.) е казал така: „Без съмнение три молитви не се връщат: молитвата на потиснатите, молитвата на госта и молитвата на бащата“. Молитвата е дар, даден на родителите от Всевишния, който дар те трябва да ценят много. Всевишният е дал пример за такава молитва в Свещения Коран: „...и които казват: Господарю наш, дари ни със съпруги и потомци – радост за очите ни! И ни стори водители на богобоязливите!“ (ел-Фуркан, 25: 74)

НЕЩА, ЗА КОИТО ТРЯБВА ДА СЕ ВНИМАВА

Когато очакваме от детето да изпълнява нещо, което му е казано, е добре да се съблюдават няколко условия:

- Когато детето е заето с нещо, което обича да върши, не бива да му се нареджа друго;
- Да направим така, че това, което искаме от детето, да бъде лесно за разбиране и изпълнение;
- Не трябва да му се дават няколко задачи едновременно;
- Да се наблюдава детето при изпълнението на поставената задача и да се провери дали е изпълнена навреме;
- Да се използват насырчаващи изрази, които ще ентусиазират детето.

КАКВО Е ПОСТАНОВЛЕНИЕТО НА РЕЛИГИЯТА ОТНОСНО ТЕЗИ, КОИТО ПРАВЯТ ИЛИ КАРАТ ДРУГИ ДА НАПРАВЯТ МАГИЯ?

Магия е съвкупност от символи, обреди, действия и заклинания, с които се цели да се въздейства по свръхестествен начин върху хората, животните и природата.

В Свещения Коран Аллах Теаля ни повелява да се пазим от злото на магията: „и от злото на духащи по възлите [магьосници]..“ (ел-Феляк, 113: 4)

А в сура Бакара, Аллах ни разкрива, че магьосниците и тези, които ги карат да правят магии са съучастници в ширка (съдружаването) им с Аллах, и че магьосниците никому не могат да навредят, освен с Неговото позволение.

„...И [хората] се учеха от тях как да разделят мъжа от жена му, ала с това не вредяха никому, освен с позволението на Аллах. И се учеха на онова, което им вреди, а не им е от полза. И знаеха, че който го избере, не ще има дял за него в отвъдния живот. Колко лишо е онова, за което продадоха душите си, ако знаеха!“ (ел-Бакара, 2: 102)

А Пратеника на Аллах (с.а.с.) е казал: „Който върже възел и духне в него, той е направил магия. А който направи магия, той е сторил ширк (съдружаване с Аллах). И който закачи нещо (вярвайки, че ще му донесе добро или зло) той ще бъде оставен на това, което е закачил.“ (Несай)

Както се вижда от споменатите до тук доводи, правенето на магия и искането от други да я правят е сред най-близките грехове до неверието. Затова мюсюлманите винаги трябва да стоят далеч от нея и никога да не се занимават с подобни практики.

И все пак Аллах (с.т.) знае най-добре!

БРАКЪТ ПРЕЗ ПОГЛЕДА НА СЪВРЕМЕННАТА МЛАДЕЖ

ДЖЕЛАЛ ФАИК
ГЛАВЕН СЕКРЕТАР НА ГМ

Светът днес става все по-сложен и динамичен, ориентиран към прогреса и технологиите, докато обикновеният и спокоен живот в семейството се пренебрегва и загърбва. Няма съмнение, че браковете са по-краткотрайни заради особения начин на живот в съвремието. Кариерата и парите често изместват всичко останало и стават водещи ценности. Някои сравняват брака си с акционерно дружество, за други той е начин за забогатяване, а според трети бракът е необходимост и самоцел за доказване.

В този ред на мисли нека разгледаме понятията брак и семейство през погледа на един млад мюсюлманин.

С напредъка на цивилизацията и бурното развитие на технологиите животът стана все по-динамичен. Хората са обладани от кариеризъм и преследват докрай своето професионално израстване. Представителките на нежния пол, увлечени в борбата си за равнопоставеност с мъжете, загърбиха и забравиха своите изконни функции.

В един естествен порядък кап-

сулираната и консолидирана мюсюлманска общност в България, за която семейството е на първо място сред ценностите ѝ, също се отвори към външния свят. Правейки това, посегна към нравствената си ценностна система, за да бъде част от общоприетите глобални съвременни семейни норми. За голямо съжаление, се върви към разрушаване на основния фундамент, който лежи в генезиса на мюсюлманското семейство.

Негативно отношение към брака винаги е съществувало, но днес споделящите това отношение се увеличават прогресивно. Съвременните поколения го приемат по различен начин. Мъжете са по-големи привърженици на съжителството без брак за разлика от жените. Нежният пол по-трудно приема такъв тип отношения, което се дължи на факта, че бракът за тях е сигурност и опора. Силният пол обаче гледа на брака по-скоро като продукт на желанията и очакванията на своите половинки, родители и приятели. Мъжете се женят не толкова заради самите себе си,

а заради останалите. Затова и по-лесно отхвърлят брака.

Дали бракът ще остане единственият начин за възпроизводство на човечеството в egoистичния и напрегнат живот, който характеризира ХХI век, независимо от манталитета и начина на мислене на хората, от техните настроения и убеждения? Това е въпрос с ясен отговор. Основната функция на брака си остава осигуряване на потомство за поколенията и продължението на рода по законен начин. Той заема най-важното място сред нравите и обичаите на всички общества и народности, особено сред мюсюлманската общност.

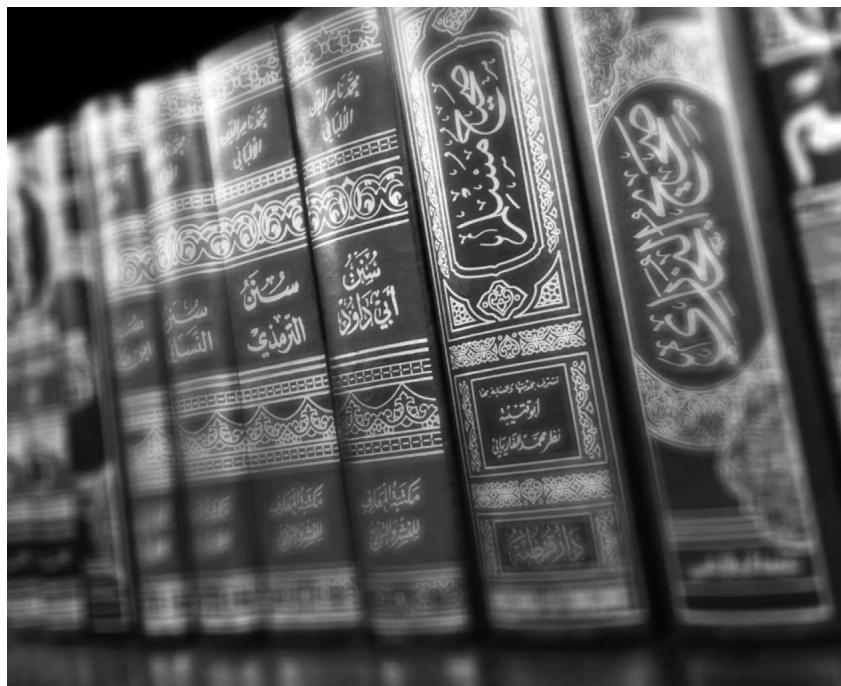
Но за жалост, в съвременния свят все по-често се наблюдава създаване на съюзи (съжителства) под формата на необвързваща връзка. Със създаването на тези съюзи не се ли губят ценностите, не се ли загърбват традиции на един народ, на една цяла нация? А къде остава моралът?

Въпреки трудностите и капаните на епохата ни бракът ще си остане един важен етап, един процес при формиране на семейството, на което ще бъдат приدادени достатъчен колорит и тежест, осмисляйки съвместното съжителство на мъжа и жената. Докато има човешки род, бракът ще бъде избиран като сигурно пристанище за опазване на малкото останала нравствено-ценностна система от здравомислещите младежи, които ще подсигурят развитието на човечеството и ще се вслушат в думите на Аллах (дж.дж.):

„И от Неговите (Аллах) знания (чудеса) е, че сътвори за вас съпруги от душите ви, за да намерите спокойствие при тях, и стори обич и милост помежду ви. И наистина в това има знания (чудеса) за мислещите хора“ (ер-Рум, 30: 21).

ИМАМ МУСЛИМ

Съставителят на втория основен сборник с хадиси

Той е Муслим ибн Хаджадж ибн Муслим ибн Верд ибн Кушиз ел-Кушейри ен-Нисабури. Автор на хадисния сборник „Сахих“, който се нарежда по достоверност след труда на имам Бухари. Тази велика личност се ражда в град Нишапур през 204 г. по хиджри, т.е. в годината, в която умира друга видна исламска личност – имам Шафии.

Нишапур по това време е бил както търговски, така и исламски център. Първият мюсюлманин, превзел града, е Ахнеб ибн Кайст-Темими – по време на управлението на халифа Омер ибн Хатаб. За града Ибн Халликян казва: „Науката е дърво, на което корените са в Мекка и Медина, клоните и листата – в Ирак, а плодовете му – в Нишапур“.

В родния си град имам Муслим изкарвал прехраната си от търговия с платове и дрехи. Платовете и дрехите на Нишапур били известни с елегантността си и

всички хора купували оттам, дори и царете си поръчвали дрехите от нишапурските търговци. Това до някъде го улеснявало, защото така можел да се занимава с наука, дори разказвал хадиси в дюкяна си. Понеже и баща му бил от ученически хора, още от малък бил ангажиран с наука.

Първо бил ученик при Яхя ибн Яхя ет-Темими. На шестнайсетгодишен възраст извършил поклонението хадж, като там също продължил да се обучава при Канеби, който е най-големият му шейх.

В гр. Куфе учи при Ахмед ибн Юнус, след което се завръща в родното си място. Преди да на върши трийсет, пак тръгва да учи наука, като този път постъпва в школата на най-авторитетния учен в Хорасан – Исхак ибн Рахавейх; в Ирак учи при Ахмед ибн Ханбел, в Хиджаз – при Саид ибн Мансур.

Пропътува далечни разстояния в търсене на наука и знание. Посе-

щава големите исламски центрове по това време като Басра, Медина, Мекка, Тебук, Фустат, Дамаск, Багдад. Един от големите му шейхове е бил самият имам Бухари. Видният мухаддис Даракутни казва: „Ако не беше Бухари, то Муслим нямаше да пътува за наука“.

Ахмед ибн Хамдун Кассар казва: „Видях Муслим да идва при Бухари и да го целува по челото, след което рече: „Позволи ми да целуна краката ти, о, Учителю! Учител на учителите! Водач на хадисоведите!“

Учените му засвидетелстват място сред тях, така например Мухамед ибн Бешшар казва: „Хафъзи (учени с дълбоки познания в науката хадис) на земята са четирима: Ебу Зура в Рей, Муслим в Нишапур, Абдуллах ед-Дарими в Семеркан и Мухамед ибн Исмаил в Бухара“. Освен учители той има и много ученици, като един от най-известните е имам Тирмизи.

Веднъж Муслим бил на сбирка с група учени, с които си преговаряли науката и всеки представял пред другите по един хадис, за да проверяват и тренират знанията и паметта си. Някой споменал един хадис, който имам Муслим не знаел. Тогава, загрижен, той се прибрали у дома, запалил лампата и казал на семейството си: „Никой да не ме беспокои“. По едно време сложили пред имам Муслим една кошница с фурми и търсейки цяла нощ въпросния хадис, той не се усетил как изял цялата кошница с фурми. И поради това прејдане след няколко дни починал. Аллах да се смили над тази велика личност и да го дари с висините на дженнета.

МУХАММЕД КАМБЕР
ЧЛЕН НА ВМС, ИМАМ

ИСЛЯМЪТ СРЕЩУ НАСИЛИЕТО

В сградата на Главно мюфтийство в София бе представена книгата „Ислямът срещу насилието“. Представянето започна с приветствено слово на председателя на Висшия мюсюлмански съвет Ведат С. Ахмед.

На събитието присъстваха интелектуалци, писатели, представители на неправителствени организации, част от преводачите на книгата и рецензентите. Коментари и критики бяха отправени от д-р Емине Байрактарова – историк и преподавател във Висшия исламски институт, д-р Иван Дюлгеров – арабист, преподавател в СУ „Св. Климент Охридски“, и д-р Мемиш Мердан – историк и преподавател в Катедрата по Турска филология в Шуменския университет.

ПАЛЕСТИНСКИ ДЕПУТАТ В БЪЛГАРИЯ

По повод Международния ден за подкрепа на правата на палестинците в Израел палестинското посолство в София със съдействието на Българо-палестинското дружество за приятелство и сътрудничество организира среща разговор на тема „Правата на палестинците в Израел“. Тя се проведе на 10 февруари 2017 г. в пресклуб „Журналист“ към Съюза на българските журналисти в столицата.

Официален гост на събитието беше Мохамед Барака – палестински политик в Израел. В рамките на срещата си с българските журналисти арабският политик и активист ги запозна с богат набор от факти около условията и ограниченията, с които живеят днес 1,5 млн. палестинци на територията на Държавата Израел. В окупирани територии палестинското население наброява 4 млн. души. А общият брой на бежанците е повече от 6 miliona.

МЮСЮЛМАНКИ ОТ РИБНОВО И ВЪЛКОСЕЛ СИ ОРГАНИЗИРАХА ОПОЗНАВАТЕЛНА СРЕЩА

На 12 февруари 2017 г. ръководителите на Коран-курсовете в благоевградските села Рибново и Вълкосел организираха съвместна опознавателна среща между жените. Събитието се състоя в джамията на с. Рибново.

СТРЕЛЯХА С ВЪЗДУШНА ПУШКА ПО ДЖАМИЯТА В СИЛИСТРА

В нощта на 7 февруари 2017 г. вандали отново посегнаха на джамията в Силистра. Вандалската проява е извършена от неизвестни лица. Извършителите са стреляли по охранителните камери и осветителните тела на храма. Следи от изстрели са забелязани и по фасадата на джамията. Мюсюлманското настоятелство е подало жалба в полицията в Силистра.

„КУТУБ-У СИТТЕ“ НА БЪЛГАРСКИ ЕЗИК

Главно мюфтийство организира работна среща със специалисти по исламска теология и арабски език, на която бе обявено официалното стартиране на проекта за превод на български език на основните сборници с хадиси „Кутуб-у Ситте“.

На събранието председателят на Висшия мюсюлмански съвет Ведат С. Ахмед и ръководителят на проекта Джемал Хатип – експерт към отдел „Издателство“, обсъдиха проекта със специалистите и им възложиха първите задачи.

„Кутуб-у Ситте“ е общото наименование на шестте най-важни книги с хадиси, съставени от Бухари, Муслим, Тирмизи, Ебу Давуд, Несай и Ибн Мадже. ☪